

TWEE GELUKZOEKERS.

EEN VERHAAL VOOR DE JEUGD.

DOOR

A. HARDENBERG.

MET EEN PLAATJE.

HARDERWIJK,
M. C. BRONSVELD.

Prijs 40 Cents

Lith. Emrik & Berger.

TWEE GELUKZOEKERS.

EEN VERHAAL VOOR DE JEUGD,

DOOR

A. HARDENBERG.

MET EEN PLAATJE.

HARDERWIJK,
M. C. BRONSVELD.

I N H O U D.

1. Luchtkasteelen	Pag. 3
2. Nog een ontevredene	„ 9
3. Bijna in den afgrond.	„ 16
4. De Somnambule	„ 28
5. Henry's verwachting.	„ 35
6. Een onverwacht bezoek	„ 41
7. Eene verrassende ontdekking	„ 44
8. Eene dubbele erfenis	„ 52

I.

LUCHTKASTELEN.

En wijkt niet af, want gij zoudt de ijdelheden navolgen, die niet bevorderlijk zijn noch verlossen, want zij zijn ijdelheden. Sam. 12: 21.

In eene onzer groote steden stond even buiten de poort eene aanzienlijke fabriek van werktuigen. Wie het vele honderd voet lange gebouw voor het eerst binnentrad, waar de rusteloos ronddraaiende raderen, met al de draaibanken, hamers, zagen, schaven, enz. een geweldig leven maakten, kon zijne eigen woorden niet verstaan, en verwonderde zich dat de werklieden al niet lang alle gehoor verloren hadden. Deze waren aan dit verwarde gedruisch evenwel zoo gewoon dat zij zich verwonderden over zulk eene verwondering.

Naast de fabriek stond de kleine doch nette woning van den directeur, de heer La Tour. Deze was een zeer bekwaaam en ijverig man, die algemeen geacht en bemind werd. Geen stuk werd er in de uitgebreide fabriek gemaakt, dat hij

niet met eigen hand zoo goed als de knapste werkman kon vervaardigen, zoodat het hem wel toevertrouwd was dat de gansche zaak op hem dreef. Hij leefde met zijne vrouw en zijn eenigen zoon in stil huiselijk geluk en zijn voornaamste weusch was dat zijn Leopold eenmaal een werktuigkundige zou worden, nog veel bekwamer dan zijn vader.

Leopold had echter weinig lust in zijns vaders vak; eigenlijk had hij in niets lust wat veel inspanning kostte. Hij was thans twaalf jaar en bezocht de voortreffelijkste scholen der stad. Aan gelegenheid tot leeren ontbrak het hem waarlijk niet, wel echter aan ijver en volhardenden moed. Toch kon men hem niet bepaald een luiaard of suffer noemen. Integendeel hij was vol leven en beweging, nam nu dit dan dat bij de hand, doch liet het weder varen, zoodra hij op eenige moeilijkheid stuitte. Hij wilde wel gaarne een groot man worden doch niet langs den eenigen weg van eigen inspanning; evenals iemand die zeer gaarne het vergezicht op eenen hoogen berg zou genieten, doch geen moed heeft den berg te beklimmen.

Op zekeren avond was Leopold bezig met teekenen, terwijl zijne moeder met eenig naaiwerk aan het venster zat. Zijn vader, die terecht hooge waarde aan de teekenkunst toekende, had hem de teekening van een werktuig tot voorbeeld gegeven. Leopold werkte ijverig door. Zijne moeder, die dit niet van hem gewoon was, sprak geen woord, om hem niet van zijn werk af te houden, en zoo heerschte er geruimen tijd in de kamer een diep stilzwijgen.

Eensklaps ging de deur open en de heer La Tour trad geheel onverwacht de kamer binnen. Leopold schrikte en trachtte als de wind het papier, waarop hij met teekenen bezig was, onder andere papieren te versteken. Zijn vader, aan wiens scherp oog niet veel ontging, had dit evenwel opgemerkt.

„Heila, Leopold, wat beteekent dat?” vroeg hij.

Leopold werd verlegen; zijne wangen werden bloedrood. Hij zag terzijde naar zijne moeder, doch deze kwam hem ditmaal niet te hulp maar zag hem veel beteekenend aan. Eer dan hem lief was had zijn vader het verborgene papier te voorschijn gehaald. Leopold had een groot schoon landhuis geteekend, met een ruimen tuin en wandelpark met boschrijke lanen omgeven. Beneden het slot was de grondslag van het geheel in al zijne deelen en onderdeelen zoo nauwkeurig en net uitgewerkt, alsof reeds den volgenden dag met den bouw een aanvang zou worden gemaakt.

„Wat is dat nu weder?” riep de vader ontevreden. „Ik gaf u dit hijsch-toestel ter teekening en inplaats hiervan verspilt ge uwen tijd met deze nuttelooze dingen. Wat moet dat voorstellen? Antwoord mij!”

Maar Leopold antwoordde niet. Ontkennen kon hij niet, en de waarheid zeggen durfde hij niet.

Zijn vader verstond op dit punt geen geksoeren. Hij was een geboren Franschman, die niet onbemiddeld, ten tijde der revolutie, toen het eene doodsmisdaad was iets meer te bezitten dan de gemeene hoop, die zich van de regeering had meester gemaakt, verdacht werd van het met de aristokraten te houden. Daarom was hij zijn vaderland ontvlucht, waar zijn hoofd niet veilig was, en had als zeer bekwaam werktuigkundige weldra in ons land eene goede betrekking gevonden. Opvliegend van aard, gelijk het Fransche bloed eigen is, bracht het zwijgen van Leopold hem weldra in zulk eene woede, dat zijne kleine zwarte oogen aanvingen te vonkelen, en Leopold zou er gewis slecht afgekomen zijn, zoo niet een der fabriekarbeiders haastig aan de kamerdeur verschenen ware om den directeur te roepen.

„Dat is uw geluk, Leopold,” sprak zijne moeder, nadat de vader snel het vertrek verlaten had. „Ditmaal hadt gij gewis

een gevoelige les bekomen. Hoe kunt gij ook zoo lichtzinnig en ongehoorzaam zijn! Kom hier. Breng uwe teekening mede en zeg mij, wat gij eigenlijk daarmede voor hadt."

Leopold gehoorzaamde wel is waar, daar hij wel wist dat hij bij zijne moeder altijd weder voorspraak vond, maar toch wilde hij er niet recht mede voor den dag komen, wat dit slot met zijn tuinen en parken beduiden moest. Eindelijk, na veel vragen en vermanen bekende hij, dat hij zich zulk een kasteel wilde laten houwen, zoodra hij, wat zijn vurigste wensch was, een rijk man zou zijn, en over een paar millioen te beschikken had.

„Dacht ik het niet?" riep de moeder ongeduldig. „Alweder dezelfde luchtkasteelen en oude droomen van rijkdom en grootheid. Nog geene week geleden heeft uw vader u ernstig getuchtigd, omdat gij aan niets anders denkt en zelfs onder uwe kameraden van niets anders spreekt, dan van millioenen, kasteelen, paarden en bedienden, prachtige kleederen en meubelen, lekkernijen en vermaak. Het is hoog tijd Leopold, dat gij het spelen met deze ijdele en prikkelende gedachten ernstig tegengaat; want waarlijk uwe verbeelding is er geheel door vergiftigd. Het is zoo onschadelijk en onschuldig niet als gij meent; het verderft uw hart, ontrooft u alle lust tot leeren en ernstige bezigheid; het maakt u tot een ontevreden mensch en zal u eenmaal gewis diep ongelukkig maken. Een hart dat altijd met heelden van aardse grootheid en heerlijkheid vervuld is, kan God noch menschen liefhebben, kan niet naar de dingen die boven zijn verlangen, kan niet waarlijk bidden en het betere willen. Gij zijt op eenen zeer gevaarlijken weg, Leopold; uw vader heeft gelijk. Laat deze ijdele droomerijen varen, zoo gij niet wilt dat God eenmaal uw hart op smartelijke wijze van deze krankheid geneze."

„Maar ik *kan* deze gedachten niet wegdoen" sprak Leopold,

zij komen vanzelf in mij op, zoodra ik alleen ben; en wat kan ik daaraan doen? En — zij zijn mij zoo aangenaam!”

„Juist, en daarom voedt gij ze in plaats van ze tegen te gaan. De giftplanten hebben ook meestal een zeer schoon voorkomen, zelfs zijn er, die door hunnen geur en aangenaam schijnende vruchten ons aanlokken, en toch brengen zij den mensch den dood aan. Zulke *giftplanten* zijn uwe ijdele, u zoo aangename beelden, Leopold. Waarom droomt gij steeds van rijkdom? Omdat gij gaarne alle vermaak dezès levens zoudt genieten. Aan iets hoogers en beters denkt gij daarbij niet. Het ware doel des levens, God door Jezus Christus lief te hebben en te dienen, den dood en de eeuwigheid, — dat alles zoudt gij weldra geheel vergeten, om, aan het dier gelijk, slecht te leven naar al de lusten van het zondige vleesch, waartoe u uw rijkdom in staat zou stellen.”

„o Neen,” verzekerde Leopold „ik heb ook betere gedachten hierbij. Ik zou zeer milddadig zijn, alle armen te hulp komen, en niemand in mijne omgeving zou ongelukkig zijn.”

„Alles dwaasheid, jongen! Wij zouden eens zien hoe weinig er van deze voornemens terecht kwam, zoo gij de gewenschte millioenen bezat. Maar zelfs al bleef gij er aan getrouw, het zou toch nog niets dan ijdelheid zijn. Gij wenscht niet alleen rijk, maar ook door de menschen geëerd en geroemd te zijn, zonder ware verdienste te hebben, en zoudt daartoe misschien een deel van uwe gewenschte schatten aan aalmoezen en weldadige inrichtingen besteden. Maar geloof niet, Leopold, dat zulk eene weldadigheid, welke slechts uit ijdelheid en geheel zonder zelfverloochening geoeffend wordt, aangenaam is voor God. Van de farizeën, die aalmoezen gaven om van de menschen geprezen te worden, sprak de Heer: „Zij hebben hunnen loon weg.” — Foei, Leopold, het is een hatelijke toestand, waarin uw hart zich bevindt. Gij moet die

zondige begeerte met wortel en tak uitroeien en al uwe ijdele droomerijen met geweld onderdrukken, zoo gij niet zelf [u diep ongelukkig wilt maken. Bid gedurig tot God, mijn zoon, dat Hij u helpe, en u van dit kwaad geneze." —

Leopold zweeg en keerde half onwillig naar de tafel terug om het hijsch-toestel te teekenen, waaraan hij nog niet eens begonnen was. In zijn hart wenschte hij alle hijsch- en andere machines naar het einde der wereld. Het was niet voor het eerst dat hij eene dergelijke strafprediking moest aanhooren. Zijn vader en moeder hadden beiden reeds lang met bezorgdheid de gevaarlijke richting van Leopold's gedachten bespeurd en trachtten elk op zijne wijze hem daarvan te genezen; de moeder door ernstige, vriendelijke vermaning, de vader op zijne meer korte en gevoelige manier, waarvan Leopold het langst heugenis had, en die hem hierom het minst beviel. Zij lieten hem nimmer alleen, zorgden voor werk en uitspanning van beteren aard, gaven hem goede boeken om betere gedachten in hem op te wekken; de moeder bad veel en ernstig met hem en trachtte elke aanleiding te voorkomen, door welke dergelijke gedachten van grootheid en wereldsche eer in zijnen geest konden gevoed worden. Maar het was alles vruchteloos; Leopold dacht en droomde van niets anders dan van rijkdom en genot.

Een half jaar later werd Leopold ernstig ziek. Daar lag hij nu; de dood was niet verre van hem, en hij was oud genoeg om eenigszins te weten wat het sterven zeggen wil. Als hij nu eens twee millioen, een prachtig kasteel en tal van bedienden had gehad, wat zou het hem gebaat hebben! Hij gevoelde nu recht de dwaasheid en ijdelheid van zulke wenschen en bad ernstig tot God om vergeving van al zijne zonden, en riep tot Jezus om genade en genezing.

De Heer hoorde het gebed, en na een ziekbed van tien

weken keerden zijne krachten langzamerhand weder en mocht de moeder, die nacht en dag aan het leger van haar eenig geliefd kind gewaakt en gebeden had, den Heer voor de redding van haren zoon danken. Met de terugkeerende gezondheid werd evenwel ook de oude begeerte bij Leopold weder levendig. Hij bleef zijne luchtkasteelen bouwen, alleen namen zijne gedachten, hoe tot de vervulling zijner wenschen te komen, eene meer verstandelijke, praktische richting. Toen hij zijn veertiende jaar bereikt had en de poly-technische school bezocht, leerde hij met grooten lust en ijver. Maar achter dezen ijver stond als een booze geest de zucht om eenmaal een rijk man te worden. Deze zucht hield zijnen leerlust steeds gaande, evenals de blaasbalg het vuur in de smidse brandende houdt. Op ieder die hem gadesloeg maakte Leopold thans een gunstigen indruk, want niemand zag de verderfelijke begeerte, die even sterk als vroeger bij hem leefde, doch thans zorgvuldig door hem in het binnenste zijns harten verborgen gehouden werd.

II.

NOG EEN ONTEVREDENE.

Die het geld liefheeft wordt van het geld niet zat; en wie den overvloed liefheeft, wordt van het inkomen niet zat. Dit is ook ijdelheid. Spr. 5: 9.

Leopold was niet de eenige jongen die naar rijkdom en grootheid verlangde, en misschien zijn er onder mijne lezers

wel meer dan een, die in het bouwen van dergelijke lucht-kasteelen voor hem niet onderdoen. Ook te Parijs leefde er in zijnen tijd een jongeling, die, hoewel hij van Leopold niets wist, toch zoo tamelijk dezelfde wenschen koesterde. En daar deze later met Leopold in nauwe aanraking komt, willen wij dezen thans op de poly-technische school laten en ons naar Frankrijks schoone hoofdstad begeven om met dien anderen kennis te maken.

Eene der drukste en meest bevolkte plaatsen van Parijs is de omgeving van de poort St. Denis. Eigenlijk is zij geene poort, maar eene prachtige uit steen gebouwde triomfboog, die midden tusschen *rue de St. Denis* en *rue de Clery* is opgericht, ter plaatse waar deze met den boulevard *Bonne Nouvelle* rechts, en den boulevard *St. Denis* links eenen kruisweg vormt. De poort St. Denis is eene eerepoort, die de stad Parijs in het jaar 1672, ter eere der snelle zegepraal van *Lodewijk XIV* in Holland en aan den Beneden-Rijn, heeft opgericht. Zij is 72 voet hoog, heeft een eenige breedte boog van 43 voet hoog en 25 voet breed en is met inscriptiën en fraaie allegorische figuren versierd. In 1820 was zij getuige van een bloedigen strijd, en ook in Juni 1848 het punt waar de insurgenten het eerst met de troepen slaags raakten.

Wanneer men zich rechts van deze eerepoort naar den boulevard *Bonne Nouvelle* wendt, komt men weldra aan een punt waar twee enge zijstraten op den boulevard uitloopen. Daar, voor het smalle hoekhuis, stond een knaap van zestien jaren in de nabijheid van eene der ontelbare gaz-lantarens, die de boulevard verlichten en den nacht tot dag maken. Het was omstreeks 9 uur des avonds, in de maand Juni. Eene drukkend heete lucht lag over de stad uitgebreid; eene bonte verhitte menschen-massa verdrong zich op de breede trottoirs, waar de jongeling stond. Hij droeg een groot blikken vat, in

den vorm van eenen grooten koker, op zijnen rug, dat met twee riemen over zijne schouders was vastgemaakt, en van een lange tinnen kraan was voorzien. Over de borst droeg hij een breedten gordel, waaraan groote en kleine tinnen bekers hingen; in de linkerhand bewoog hij onophoudelijk eene luid klinkende schel, om de voorbijgangers uit te noodigen een beker van den drank te nemen, dien hij in zijn blikken kuip op den rug droeg. Deze drank bestond uit zoethout-water met een weinig citroensap vermengd, waarvan de beker één sous kostte en wordt Coco genaamd. — Lang schelde Henry — zoo heette de jongen — eer eindelijk een uit de menigte staan bleef, en zich een beker liet toedienen om den brandenden dorst te lesschen; want er behoort waarlijk een onverdragelijke dorst toe om dezen drank te nemen.

Henry's gelaat stond zeer verdrietig, dat hij zulke slechte zaken maakte, en zijn oog rustte vol begeerte op een punt in zijne naaste omgeving, waar het zonder tegenspraak veel drukker toeging. Niet ver van hem, links op den boulevard, stond eene door vele gaz-pitten verlichte open winkel of kraam, waaruit eene aangename geur hem tegenkwam. Het was eene bakkerswinkel, waar versche *galetten* (broodjes van fijn gegist deeg) zeer malsch, zeer smakelijk en heet van het vuur in talloze menigte verkocht werden. Eene net gekleede bakkerin reikte de galetten, voor één sous het stuk, onophoudelijk den koopers uit, terwijl een elegante bakker ze ter zijde voor aller oog bij honderden te gelijk in den oven gereed maakte. Eene groote volkshoop was voor de kraam verzameld en werd bijna handgemeen, om de goede warme goedkoope broodjes meester te worden, die door velen dadelijk gegeten, door anderen in den zak medegenomen werden.

Henry had wel is waar geen honger, toeh zag hij vol begeerte gedurig naar de broodjeskraam. De ongemeen groote

af trek en het ruime gewin, dat de bakker daarvan had, maakten hem afgunstig en was oorzaak dat zijn gelaat zoo ontevreden stond.

„Wanneer ik zulk eenen handel had,” zuchtte hij „dan wierp ik heden nog mijn vat met de bekers in de Seine.”

Maar wat baatte hem deze wensch! Tot elf uur stond onze Henry daar, gelijk elken dag, te schellen en te wachten. Daarna slenterde hij mismoedig langs de *rue de Clery* naar de markt St. Honoré, waar zijne moeder woonde. Een enge doorgang, onder een groot huis, voerde in een smal, hoog, op een donkere moerassige open plaats gelegen, oud achterhuis, welks dakkamertje, ter hoogte van eene dorpskerk-toren onze Henry met zijne moeder, eene arme weduwe bewoonde. Toen Henry, nadat hij zes steile trappen opgeklommen was, het mat-verlichte dakkamertje binnentrad, waar zijne moeder nog aan haar naaiwerk zat, zette hij zuchtend zijn ledig-gewordene coco-ketel neder en wierp een handvol sous ontevreden voor zijne moeder op de tafel.

„Daar is de gansche verdienste,” bromde hij.

„Ei, dat is veel Henry,” sprak zijne moeder. „Hoe kunt gij nu zoo ontevreden zijn?”

„Veel?” riep Henry uit. „Neen, dat is een bagatel voor een jongen van mijne jaren, die eindelijk ook eens de grove kiel afleggen, en wat worden wil in de wereld. Wat heb ik er aan, dat ik juist genoeg heb om niet van honger te sterven!”

„Laat Gods genade u genoeg zijn, Henry. De godzaligheid is een groot gewin met vergenoeging. Hoe menigmaal heb ik u reeds aan dit woord des apostels herinnerd, en hoe dikwijls ondervonden wij dat op de tevredenheid een zegen rust. Hebben wij ooit gebrek gehad? Wij verdienen, de Heer zij geprezen, elk jaar nog de aanzienlijke huur voor dit kamertje;

wij hebben dagelijks volop te eten; wij hebben onze noodige kleeding, de goede God heeft ons nog altijd het onontbeerlijke met eigen handen laten verwerven; wat behoeven wij meer? Wij zullen immers niets uit deze wereld medenemen. *Leer rijk te zijn in God, Henry. Leer betere schatten zoeken dan de schatten der aarde, die de mot verteert en de roest verderft „wat baat het den mensch zoo hij de geheele wereld gewint en schade lijdt aan zijne ziel?”*

Henry zweeg eenige oogenblikken. Daarna spak hij:

„Ik begrijp zeer goed, dat gij tevreden kunt zijn; gij hebt gelukkiger dagen gekend, en zijt thans oud en ongevoelig voor de genoegens en genietingen des levens. Maar ik, ik ben zoolang als mijn gehengen reikt een arme jongen geweest. Nog nooit heb ik een recht vroolijk uur gehad, ik moet alles ontberen wat aan andere jonge lieden vreugde verschaft, en zie vooruit, dat het zoo geheel mijn leven zal voortgaan, indien ik niet wat anders aanvat. Hoe zou het dan mogelijk zijn vergenoegd te wezen? Neen, dat kan ik niet, — ik kan het niet. Ik verga bijna van ergernis. Ik wil ook weten dat ik leef, wil ook het leven genieten, wil ook eens gelukkig worden. Maar gelukkig zijn kan men zonder Francs en Napoleons niet.

„Henry Henry!” zuchtte de moeder „ach hoe is uw hart aan het dwalen. Geld en rijkdom maken niet gelukkig; de genietingen des levens, waarnaar gij zoo verlangt, en die men gewis alleen door geld zich verschaffen kan, kunnen slechts bedwelmen, en laten na het ontwaken uit de ijdele droomen der wereld niets dan geestelijke ellende, onrust, beronw, en vertwijfeling achter, en storten de ziel, die voor iets beters geschapen is, in een eeuwig verderf. Gij zegt, ik heb het goede dezer wereld genoten. Gij hebt recht, Henry; ik was eens uiterlijk zeer gelukkig, toen nog geene revolutie mij

mijnen echtgenoot ontroofd had, en wij nog in een aanzienlijk huis woonden, rijk gekleed gingen en geld in overvloed hadden. Maar innerlijk gelukkig, dat wil zeggen, *waarlijk* gelukkig, neen, dat was ik toen niet; want ik wist niets van *datgene* wat *alleen* den mensch gelukkig en tevreden maken kan; ik kende het leven in het geloof en in de *liefde* van Jezus Christus niet. *Gelukkig* ben ik eerst sedert ik God leerde kennen en Jezus leerde vinden en liefhebben. En zoo gelukkig kunt ook *gij* worden, Henry. Daartoe behoeft *gij* geene Francs en Napoleons. Zoo gelukkig, Henry, *moet* *gij* ook worden, zoo *gij* niet voor eeuwig verloren zult gaan. Daarom bid ik u om s' Heeren wil, kom tot andere gedachten, zoek het geluk uws levens niet in het *verwerven* om te genieten, maar in dat, waartoe *gij* geschapen zijt; zoek eerst het koninkrijk Gods en zijne gerechtigheid en alle andere dingen, alles wat *gij* voor uw leven noodig hebt, zal God u bovendien geven."

Henry zweeg weder eene poos; hij was in zijn binnenste te zeer van de waarheid zijner moeders woorden overtuigd, om haar te kunnen tegenspreken.

„Maar als ik nu eens eenen handel kon drijven, die meer dan eens zooveel winst als mijn coco-ketel opbrengt; zou ik dat dan uit tevredenheid met mijn lot moeten nalaten? Een ruimer verdienste zou u toch ook niet onaangenaam zijn?"

„Maar toch zoudt *gij* dan evenmin tevreden wezen. *Gij* zijt eenmaal een ontevreden mensch, die altijd weder nieuwe begeerten voedt. Hiertegen bestaat slechts een reddings-middel Henry, namelijk dat *gij* door het woord Gods en het ernstig gebed deze zucht naar hetgeen *gij* niet bezit met wortel en tak uit uw hart tracht te roeien. Hoe meer *gij* verdient des te onaangenamer wordt *gij*; hoe meer *gij* heht des te meer zoudt *gij* willen genieten, en hoe meer *gij* van de zoogenaamde

genoegens des levens geniet, des te dieper zoudt gij verzinken in de dienstbaarheid des vleesches en de slavernij der zonde. *Bid* meer, Henry, hid gelooviger; dat is de heste en voordeeligste handel."

„Maar dat kan ik hij eenen voordeeligen handel veel heter dan hij eenen slechten!"

Zijne moeder hezon zich eenige oogenlikken; daarna vroeg zij: „Wat wilt gij dan eigentlijk, Henry?"

„Zie," hegon deze nu „voor de galettenkraam op den boulevard *Bonne Nouvelle* slaan de koopers elkander bijna om de broodjes; de hakkerin kan, hoe zij zich ook haast, onmogelijk allen hedieneu, zoodat velen onhevredigd heengaan, omdat zij niet langer willen wachten. Wanneer ik nu handel dreef in deze galetten en mij ergens op eene plaats stelde, waar veel verkeer is en men geene broodjes hekomen kan, o, dan zou ik veel geld winnen. Beproof het maar eens. Ga naar den bakker op den boulevard, en verzoek hem, dat hij mij elken dag vijf- of zeshonderd stuks tegen hillijken prijs afsta. o Meer dan duizend zal ik in één uur kunnen verkoopen. En hoe veel aangener zal deze handel zijn. Ik heb niets noodig dan een groote draagkorf; de rechte plaats zal ik wel vinden."

„Wanneer gij mij helooft dan volkomen tevreden te zullen zijn en nooit meer te klagen, maar meer en ernstiger te hiden, dan wil ik in 's Heeren naam de proef wagen," hernam de moeder. „Zoo veel geld om voor éénen dag' voorraad op te doen, heb ik nog wel, en de draagkorf zal zich ook wel laten vinden."

Henry sprong op van vreugde. Hij meende nu voortaan zeer tevreden te zullen zijn, en legde zich vergenoegd te hed.

Wie eenige dagen later de *Quai des Tuilleries* opwandelde tot aan *Pont Royal* (eene brug over de Seine), daar waar het groote fregat jaar uit jaar in onmiddellijk aan de brug voor

anker ligt, en de menigte wandelaars uit *Rue de Rivoli* en over de Pont Royal samenvloeien om zich naar de Tuilleries te begeven, die kon aldaar onzen Henry zien staan, zijne galletten uitventende en, vooral des avonds, bij honderden aan den man brengende. Of hij nu waarlijk tevreden en gelukkig was, zullen wij later vernemen.

III.

BIJNA IN DEN AFGROND.

„Is er niet, indien gij weldoet verhooging? en zoo gij niet weldoet de zonde ligt aan de deur.” Gen. 4:7.

Twee jaren zijn verlopen. Leopold heeft al dien tijd de lessen der poly-technische school getrouw bijgewoond, met blijvenden lust en ijver geleerd en goede vorderingen gemaakt. Het was de wensch zijns vaders dat hij zich voor diens geliefkoosd vak, de werktuigkunde bekwamen zou, en Leopold scheen met die gedachte verzoend te zijn. In het binnenste zijns harten bleef hij evenwel zijne bijzondere en geheel andere wenschen koesteren.

„Er dient thans aangaande Leopold een besluit genomen te worden,” sprak de heer La Tour tot zijne vrouw, toen hij op zekeren avond alleen met haar in de nette stille huiskamer zat. „Hij verlaat morgen de school. . .”

„Welau, hij zal immers in uw vak opgeleid worden?”

„Zeker.”

„En waar vindt hij hiertoe beter gelegenheid dan hier, onder uw opzicht?”

„Dat zou wel de eenvoudigste en vooral voor u aangenaamste weg zijn,” hernam de vader. „Daartegen zijn echter groote bezwaren. Leopold moet volstrekt uit zijne tegenwoordige omgeving verwijderd worden. Met zijne jaren is ook de oude kwaal zijns harten, de zucht naar rijkdom en genot, de ontevredenheid met zijnen ondergeschikten stand en het ontevreden plannen-maken en luchtkasteelen-bouwen toegenomen. Hij heeft hier vrienden gevonden van gelijke gezindheid, met welke hij gedurig heimelijk samenkomt, verderfelijke romans en andere slechte bedriegelijke boeken leest, die in onzen verdorven tijd over de kunst om rijk te worden en dergelijke dwaasheden geschreven worden, en waarmede op de onkunde en de bijgeloovigheid der kortzichtige menigte gespeculeerd wordt. Hij meent dat wij van dat alles geheel onkundig zijn, doch ik heb daar reeds veel meer van ontdekt dan mij lief is.”

De moeder zuchtte.

„Hier in onze werkplaats zou hij buitendien niet kunnen blijven” ging de heer La Tour voort. „Hoe gaarne ook ik hem bij ons hield, toch kan en mag dit niet zijn. Het werkvolk ziet hem, als den zoon des direktors, veel te veel naar de oogen; hij zou niet alleen niet spoedig en grondig genoeg leeren maar ook zijn hoogmoed en heerschzucht zouden maar al te zeer gevoed worden. Hij zou al spoedig heer en bevelende chef willen zijn, waar hij leerling en dienaar zijn moest; uit eigenbelang zou ieder hem vleien en zodoende geheel bederven. Van zulke vertroetelde en verwende jonge heertjes wordt in den regel niets. Eer zij vleugels hebben willen zij vliegen, waar zij *werken* moeten willen zij *kommandeeren* en zij

zijn alleen zoolang bruikbare wezens, als alle van zelf goed gaat; maar waar zich zwaarigheden en moeielijkheden opdoen die slechts met alle krachtsinspanning, moed en volharding te overwinnen zijn, daar zijn zij gelijk het zwakke riet, dat van den wind bewogen wordt. Leopold moet ergens zijn waar hem de teugels strak worden gehouden, en de ernst zijner werkzaamheden hem zijne dwaze droomerijen doet vergeten. Aanhoudende arbeid en strenge tucht onder vreemden, die naar zijne luimen en lusten niet vragen, zijn het eenige geneesmiddel voor den jongen, dien gij vertroeteld en wiens opvoeding ik, bij de vele bezigheden mijner betrekking, maar al te veel verwaarloosd heb."

„En wat is nu uw voornemen?" — vroeg de moeder, die tegen dit alles niet veel kon inbrengen.

„Ik zou Leopold mijnen vriend Caillot te Parijs willen toevertrouwen. Hij is de man, die met den jongen heer weinig complimenten zal maken. Hij heeft in zijne degelijke zaak enkel soliede en bekwame werklieden, en daarbij zooveel werk, dat ons heertje voor het bouwen zijner luchtkasteelen geen tijd zal overschieten."

„Naar Parijs; waarom nu juist naar Parijs!" riep de moeder niet zonder schrik. „Die stad schijnt mij de meest ongeschikte plaats, om een jong mensch van de zucht naar genot en wereldsche grootheid te genezen. Waar is het jagen naar vermaak, de weelde, en de verzoeking tot allerlei zonde en ondeugd grooter dan daar?"

„Volkomen waar," hernam La Tour. „Maar even waar is het dat een jongeling nergens veiliger is tegen ijdele droomerijen en romantische plannen en verwachtingen dan juist te midden der scherpe tegenstellingen, die het leven daar aanbiedt, mits hij onder de leiding van verstandige menschen staat. Het blijft er dus bij, lieve vrouw. In Parijs heb ik vrienden —

op wie ik mij verlaten kan, die het leven en de menschelijke dwaasheden met al hare gevolgen kennen."

„De Heer geve, dat gij u niet bedriegt," zuchtte de moeder. Zij wist te goed dat alle verdere tegenspraak vruchteloos zou zijn, nu haar echtgenoot eenmaal zijn: „het blijft er bij" gesproken had, en onderwierp zich dus aan het harde lot, weldra van haren eenigen zoon te moeten scheiden.

Weinige weken later vinden wij Leopold reeds in eere der grootste werktuigfabrieken van Parijs, waar hij als leerling en tegelijk een paar uren des daags op het kantoor werkzaam is. Daar de gelegenheid niet toeliet dat de patroon hem geheel in huis nam, woonde hij met den tweeden boekhouder, den heer Frans Lové op ééne kamer. Lové was een zeer geschikt en degelijk jonkman, die den heer La Four gaarne beloofd had een vriend en leidsman voor Leopold te zullen zijn.

Met vreugde had Leopold het ouderlijke huis vaarwel gezegd. De vrijheid, die hij nu meende te zullen genieten lachte hem toe, en met allerlei groote en schoone verwachtingen was hij de Seine-stad binnengetrokken. Hij droomde van enkel genot en vermaak, van toekomstig geluk en grootheid. Des te grooter was zijne teleurstelling. Des morgens ging hij onder geleide van zijnen vriend Lové aan den arbeid, daarna ten 9 ure aan het gemeenschappelijk ontbijt, daarna weder aan het werk in de fabriek, vervolgens twee of drie uren op het kantoor. Ten vijf ure volgde het middagmaal in eene restauratie nabij hunne woning; daarop eene wandeling over de boulevards, terwijl verder de avond op hunne kamer of bij eenen niet ver van daar wonenden protestantschen leeraar, Addisson genaamd, werd doorgebracht, bij wien Lové huisvriend, en ook Leopold altijd welkom was. Des Zondags werd geregeld de kerk bezocht, en de avond meestal met eene wandeling in het bosch *de Bologne* of langs de Elyseesche velden besloten. Van

komedies, bals, Caffé's chantants, en andere gevaarlijke genoegens hield Lové onzen Leopold ver verwijderd.

Zulk een leven was in het geheel niet naar Leopold's smaak, en zoo hij in de fabriek en op het kantoor vlijtig was, en Lové gewillig vergezelde, zoo dikwijls deze zijnen vriend den leeraar bezocht, hij deed dit alles slechts omdat hij niet wel anders kon, maar in stilte verwenschte hij het opzicht en den dwang, waaronder hij zuchtte. De goede, eerlijke Lové vermoedde hiervan echter niets, want Leopold wist zich te vermommen. Hij verheugde zich in stilte in het vooruitzicht dat Lové eerlang, gelijk hij elk jaar gewoon was, voor drie maanden naar eene stad in het Zuiden van Frankrijk zou vertrekken, om de boeken en rekeningen der fabriek, die zijn patroon ook aldaar bezat, na te zien en in orde te brengen. Dan zou onze Leopold zoo vrij zijn als een vogel in de lucht, en zich eens recht schadeloos stellen voor al hetgeen hij zich nu moest ontzeggen.

Lové had hieraan echter ook gedacht en zoo hij meende in tijds zijne maatregelen genomen. Op hetzelfde kantoor werkte met hem een andere jonge man, Ferron genaamd, die door zijnen ernst, vlijt en stil, ordelijk gedrag boven velen uitmuntte. Aan deze droeg Lové gedurende zijne afwezigheid de zorg voor Leopold op, en meende alzoo de belofte aan diens vader gedaan, zoo getrouw mogelijk na te komen; want Lové stelde in Ferron het grootste vertrouwen, en deze nam met het voorstel volkomen genoegen.

Had Lové in Ferron's hart kunnen lezen, hij zou niet zoo gerust afgereisd zijn. Ongelukkiger keuze voor Leopold kon hij niet gedaan hebben. Ferron voedde in zijn binnenste dezelfde zucht naar rijkdom als deze; doch wist zijne gloeiende begeerte tot den mammon zorgvuldig te verbergen. Zijn ernst was een heimelijk bedenken van allerlei plannen en speculatiën, om geld te verwerven; zijn vlijt was slechts verstandige on-

derwerping aan de omstandigheden; want daar hij geen hoogvlieger was, kon hij alleen door aanhoudenden ijver zijne plaats in de zaak des patroons behouden, en deze was hem onmisbaar om te kunnen leven, en de verderfelijke hartstocht te voeden, die hem heimelijk verteerde. Deze hartstocht was — het spel; Ferron was een geheime speler. De openbare speelhuizen werden wel is waar onder de regeering van Napoleon III te Parijs afgeschaff, doch de plaatsen waar men in het geheim om grof geld spelen kan werden hierdoor slechts vermeerderd. In deze geheime speelhuizen bracht Ferron zijne nachten door; daar jaagde hij den zoo vurig gewenschten rijkdom na.

Weldra was Leopold in het geheim ingewijd.

„Hoe bevalt u het leven in Parijs?” vroeg Ferron hem, toen zij, den middag na Lové's vertrek te samen het kantoor verlieten.

„Slecht,” verzekerde Leopold. „Ik gevoel mij ongelukkig.”

Gij ongelukkig? En gij zijt als leerling hier; de patroon is een vriend uws vaders, en houdt van u. Waarlijk, gij hebt goede vooruitzichten!”

„Ja, het vooruitzicht om mijn leven lang te *werken*, en misschien eindelijk aan het hoofd eener fabriek eenige duizenden over te sparen! Maar dat is het niet wat ik zoek. Ik wensch rijk te zijn, onafhankelijk te leven en het leven te genieten. Waarom moet ik mij den ganschen dag inspannen, terwijl zooveel anderen in weelde en overvloed den tijd doorbrengen?”

„Gij zijt een verstandige jongen,” merkte Ferron aan. „Maar misschien moest gij daartoe juist te Parijs komen. Wie weet of de nacht u niet hrengt wat de dag u onthoudt.”

„De nacht?” vroeg Leopold verwonderd. „Wat meent gij?”

„Één gelukkige nacht kan uwen wensch vervullen,” ging Ferron voort. „Ga heden avond met mij, dan zult gij zien wat ik bedoel.”

Dienzelfden nacht stond Leopold met Ferron aan de groene tafel. Daar regende het goud; het vloeiide echter grootendeels in de kas van den croupier. Leopold's ooggen glinsterden. Hij waagde een weinig en was gelukkig; hij speelde hooger en won op nieuw.

„Gij hebt geluk!” sprak Ferron, toen zij diep in den nacht heengingen. „Houd het vast, jongen, eer het u ontgaat.”

Maar deze aansporing was overbodig. De klank van het gewonnen geld was een tooverklank voor Leopold. Geen enkelen nacht werd hij nu aan de speelbank gemist. In den beginne won hij steeds meer dan hij verloor, en kon Ferron menigmaal leenen als deze ongelukkig was. Het gewenschte groote geluk wilde echter niet komen. Integendeel; na twee maanden had Leopold niet alleen al het gespaarde weder verloren, maar ook nog eene menigte schulden bij andere spelers gemaakt, zonder kans te zien die ooit te kunnen betalen.

De tijd van Lové's afwezigheid liep ten einde; over twee dagen zou hij terugkomen. Radeloos maakte Leopold alles wat hij van eenige waarde bezat te gelde; hij wilde een laatste kans beproeven. Met koortsachtige gejaagdheid trad hij dien nacht aan de groene tafel. Hij waagde alles; het spel besliste en — hij was alles kwijt.

„Ik zet mijzelfden tegen duizend Francs!” riep hij met heesche stem; terwijl hij moeite had om zich staande te houden.

„Duizend Francs?” spotte de croupier onbarmhartig. „Geen tien zijt gij mij waard.” Ga heen knaap, en als gij geld hebt, kom dan weder.”

Leopold waggelde de speelzaal uit. Hoe hij te huis kwam wist hij niet. Dat was een verschrikkelijke nacht; de slaap week verre van hem. Zijne schuldeischers zouden hem geen rust laten, en waarmede zou hij hen voldoen? Hoe zou hij zich verantwoorden tegenover den heer Lové, die morgen terugkwam, en weldra alles ontdekken zou?

Lové kwam en vond Leopold in deerniswaardigen toestand. Hij was bleek, ging wanordelijk gekleed, was verstrooid van gedachten, ontevreden en ongeschikt tot eenigen arbeid. Als ervaren menschenkenner zag Lové dadelijk tot zijnen schrik, dat er in Leopold's binnenste eene groote droevige omkeering had plaats gehad. Hij liet evenwel niets merken maar zweeg; want hij wilde eerst de oorzaak opsporen. Na weinige dagen was deze hem reeds bekend. Het eerste wat hij nu deed was dat hij Leopold weder bij zich op zijne kamer nam, en den principaal der fabriek bewoog Ferron dadelijk zijn ontslag te geven. Lové had vermoed het bewuste speelhuis bezocht en daar met eigen oog Ferron en Leopold aan de speeltafel gezien.

Onder allerlei voorwendsels trachtte Leopold zijn hernieuwd samenwonen met Lové te voorkomen; want nog altijd hoopte hij dat Ferron eens gelukkig zijn, en ook hem dan weder tot spelen in staat stellen zou. Lové moest ernstige bedreigingen bezigen en zijne gestrengheid en waakzaamheid verdubbelen. Nu kwam Leopold tot wanhoop. Spijt, dat hij nu zijn brandende speelzucht nimmer meer zou kunnen voldoen, vrees, dat zijn diepe val ontdekt zou worden, angst voor de vervolging zijner medespelers, die hem geleend hadden, — dit alles verterde zijn binnenste.

Het was ver met hem gekomen. Gelukkig echter dat hij nog gevoel van schaamte bezat; zonder dit is het onmogelijk dat een afgewekene tot den rechten weg wederkeert.

Toen Leopold den volgenden Zondagmorgen lusteloos van zijn leger opstond, te vergeefs naar schoon linnengoed zocht, en op Lové's verlangen niet eens zijn beste pak kleéren tooneu kon; geen horologie, geen geld, niets, niets meer had, zeide Lové hem alles wat hij ontdekt had, om hem tot bekentenis zijner verkeerdheden en schulden te bewegen. Aanvankelijk

wilde hij alles loochenen; doch wel ziende dat Lové goed ingelicht was, beleed hij eindelijk alles.

Thans sprak Lové hem ernstig aan; herinnerde hem aan zijne ouders, hield hem zijne plichten jegens zijnen principaal en niet minder jegens zichzelf voor, stelde hem de vreeselijke gevolgen der speelzucht voor oogen en had hem dringend van stonden aan een vast besluit te nemen, allen slechten weg te verlaten en tot een ordelijk leven terug te keeren. Leopold werd ontroerd en bcwogen, barstte in tranen uit en smeekte Lové om vergeving en hulp. Tweeduizend Frans speelschulden had hij gemaakt en vijfhonderd Frans waren minstens noodig om hem weder ordelijk in de kleëren te steken. Lové beloofde hem te helpen op voorwaarde van grondige verandering zijnerzijds, en Leopold beloofde dit heilig en plechtig. Lové sprak met den patroon, deze verstond zich met Leopold's vader en in weinig tijds was alles geschikt; de patroon had hem vergeven en wilde hem op zijne ernstige beloften zijne plaats laten behouden.

Zoo kon Leopold dan weder opnieuw aanvagen. Lové, die in waarheid de plaats eens vaders tegenover hem innam, nam elke gelegenheid te baat om hem betere genoegens te doen smaken en edeler nitspanning te verschaffen, en zijn geestelijke vriend Adisson deed niet minder alle moeite om hem van het zondige en gevaarlijke van het spel te overtuigen. Een tijdlang ging het ook waarlijk goed. Leopold's berouw was echter geen *ernstig* en *hartelijk* herouw geweest, en zoodra hij weder in betere omstandigheden verkeerde ontwaakte de oude zucht weder met onverminderde kracht. Weken lang peinsde hij op nieuwe wegen om aan Lové's waakzaam oog te ontkomen en geld en gelegenheid tot spelen te vinden.

Eindelijk meende hij het rechte middel gevonden te hebben.

Hij wist zich op het kantoor den vorm van eenen wissel te verschaffen, schreef een valschen wissel en nam te Parijs zelf 4000 Francs op dit valsche stuk op. De omstandigheid dat Lové door ongesteldheid verhinderd werd dien dag op het kantoor te komen, noch hem op de wandeling te vergezellen, kwam hem hierbij zeer te stade. Toen hij in plaats van op den gewonen tijd terug te keeren, Lové echter een briefje zond, hem kennis gevende dat hij voor dien avond het *Theater du Temple* ging bezoeken, kreeg deze kwaad vermoeden. Hij zond oogenblikkelijk een *Sergeant de Ville*, (politie-dienaar) naar het hem welbekende geheime speelhuis, om Leopold, zoo hij daar was, te huis te brengen.

Lové had zich niet vergist. De sergeant vond Leopold daar, juist terwijl hij zijn laatste goudstukken op de groene tafel legde. Hij maakte niet veel omslag met het jonge heertje, maar bracht hem, hoewel hij als een razende zich verzette, naar Lové's woning.

„Schaamtelooste bedrieger!” duwde Lové hem toe. Meer zeide hij echter niet, maar gaf den sergeant eene goede belooning, deed het licht uit, en legde zich zuchtend weder te bed.

Ook Leopold ging naar bed doch niet om te slapen. Hoe zou hij hebben kunnen rusten. Het harde en toch zoo ware verwijt van zijnen vaderlijken vriend Lové had hem diep getroffen. Ja, een bedrieger, een misdadiger was hij; zoo ver was het met hem gekomen. Hij dacht aan zijn gestrengen vader en beefde. Hij dacht aan den valschen wissel en sidderde. Hij dacht aan zijne liefdevolle moeder, aan hare ernstige en liefderijke vermaningen en weende. Ditmaal waren het tranen van oprecht herouw, die uit diep *gevoel* van schuld voortkwamen. Het was de droefheid naar God, die de onberouwelijke bekeering tot zaligheid werkt. Voor het eerst in zijn leven zag Leopold nu waarlijk den afgrond van tijdelijk en eeuwig

verderf, aan welks rand zijne brandende begeerte naar wereldsch genot en grootheid hem gebracht had. Te midden van de duisternis van den nacht werd het in zijne ziel licht; hij wierp zich op de knieën en bad tot God om genade en redding, en de Geest des Heeren, die deze verandering zijns harten bewerkte, leerde hem tot den Heiland op te zien en schuldvergiftenis, vrede en verlossing te zoeken in dien Jezus, op wien zijne moeder hem zoo dikwijls gewezen had.

Dat was een „goede” nacht voor Leopold; in waarheid het begin van een nieuw leven. Vroeg in den morgen sprong hij het bed uit, en wierp zich op de knieën voor de legerstede van Lové neder, vatte zijne hand, drukte die aan zijne lippen en bevochtigde haar met zijne tranen.

„Edele man, dierbare vaderlijke vriend!” riep hij uit. „Kunt gij mij vergeven? o Ontferm u over mij, ellendige die ik ben. Red mij, help mij. God is mijn getuige, dat ik u voortaan nooit meer wensch te bedroeven, en nooit in mijn leven de zondige begeerte meer dienen wil, die mij in het verderf gestort heeft.”

Lové zag hem langen tijd zwijgend aan. Hij bekwam den indruk dat Leopold thans waarlijk meende wat hij zeide.

„God, de Alwetende en Almachtige hoort u dat betuigen” — sprak hij eindelijk. Bedenk, jongen, welk vreeselijk oordeel gij over u zoudt hrengen, indien gij niet oprecht waart. Daarom vraag ik u nogmaals: wilt gij van heden af een geheel nieuw leven beginnen, en de verfoeilijke duivelsche begeerte, die uw gemoed vergiftigd heeft, met alle kracht tegengaan?”

„Ik wil het, ik wil het!” — riep Leopold onder een vloed van tranen. „God zal mij bijstaan om het te kunnen; vergeef mij, gelijk ik hoop dat de Heer mij vergeven heeft.”

Lové vergaf hem bereidwillig en beloofde hem andermaal zijne hulp. Toen hij echter vernam hoe hij aan geld voor het

spel gekomen was, ontstelde hij. Hoewel zeer ongesteld sprong hij eensklaps het bed uit.

„Ongelukkige!” riep hij „wat hebt gij gedaan! Thans hangt uwe redding van minuten af. Zoodra de vervalsching ontdekt wordt, zijt gij aan het gerecht overgeleverd en kan niemand u meer behouden.”

Snel kleedde de goede Lové zich aan en ijde heen.

„Bereid u op het ergste voor,” sprak hij weggaande; „ditmaal komt mijne hulp waarschijnlijk te laat.”

Leopold was alleen. Wat hij in die uren uitstond kan geene pen beschrijven. Het angstzweet parelde hem langs het gelaat, de kamer werd hem te eng, doch hij kon niet weg, want Lové had de deur van buiten gesloten. Eindelijk, na vier lange uren, hoorde hij iemand naderen. Misschien de politie om hem gevangen te nemen? Neen — het was Lové.

„Gij zijt gered!” riep deze hem toe „maar het heeft moeite gekost.” — Bleek en uitgeput zonk Lové op de sofa neder.

Leopold viel hem om den hals en riep met de blijdschap van eenen van den dood geredde: „God zij geloofd! Hoe zal ik u ooit kunnen vergelden, alles wat gij aan mij gedaan hebt!”

„Word een beter mensch, dien den Heere, en wijk af van het kwade, dat zal mijn aangenaamste loon zijn,” was Lové's antwoord.

Leopold vernam nu hoe alles geschikt was. De chef der fabriek had de 4000 Francs betaald, echter onder voorwaarde, dat hij deze som op rekening van Leopold's vader schreef, en deze met alles bekend gemaakt werd. Ook Lové had hiervan de noodzakelijkheid ingezien, en deed Leopold gevoelen hoe grooten dank hij den chef verschuldigd was en dat hij wél zou doen hem dien persoonlijk te gaan betuigen.

Dat was een zware gang voor Leopold. En toch ook *niet* zwaar, omdat zijn berouw thans welgemeend, en zijne be-

keering oprecht was. Hij hadacht zich dan ook geen oogenblik, maar ging, hoewel met een bevend hart, tot den chef. Deze zeide hem ernstig de waarheid, zooals hij dat verdiende, doch sprak hem tevens nieuwen moed in. En nog nooit in zijn leven was hij zichzelf zoo *onwaardig* voorgekomen, als toen hij het huis van den chef verliet.

Met onderling goedvinden werd nu besloten dat Leopold voortaan bij den heer Adisson zou inwonen, om geheel onder diens geestelijke leiding te zijn, en door zijn onderricht en vriendschap in zijn goede keuze bevestigd te worden.

Eenige dagen later kwamen er brieven van Leopold's ouders, die zijn hart nog meer verootmoedigden. En toch gevoelde hij zich thans gelukkiger dan ooit te voren. Want in het betreuren der zonde ligt hooger genot dan in ze te bedrijven; het laatste hrengt *angst* en *wroeging*, het eerste daarentegen *vrede* aan. Ook in dit opzicht is de godzaligheid een groot gewin.

IV.

DE SOMNAMBULE.

„Wanneer zij dan tot ulieden zeggen zullen: vraagt de waarzeggers en duivelskünstenaars, die daar piepen en binnen 's monds mompelen: zoo zegt. Zal niet een volk zijnen God vragen? Jez. 8: 19.

Wat is er intusschen van Henry geworden? Heeft hij het geluk reeds gevonden, dat hij zoo vurig hegeerde?

Wij keeren een paar jaren in onze geschiedenis terug. Toen Leopold de polytechnische school bezocht, had Henry reeds zijn achttiende jaar bereikt. Waarom leerde hij dan geen handwerk of koos een ordelijk beroep? Nergens is dit moeilijker voor iemand die geen geld heeft, dan in groote steden en vooral in Parijs. Ook Henry ondervond dat. Nog dreef hij zijnen galetten-handel, doch den gedroomden rijkdom had hij daarmede nog niet verworven. In den beginne maakte hij goede zaken, doch weldra was hij op het terras der Tuilleriën eene oude bekende en niemand sloeg meer acht op hem. Een half jaar lang wandelde hij van 6 uur des avonds met zijnen draagkorf de Camps Elysées rond, doch ook dit had niet het gewenschte gevolg, en werd hem ten slotte nog door de politie verboden.

Nu bedacht hij weder iets anders. Zijne moeder was gestorven en voor de nopbrengst van de weinige huismebelen, gevoegd bij het geringe dat hij had overgespaard, kocht hij zich op de Camps Elysées een kleine kraam, en liet daar des avonds de jonge lieden met dobbelsteenen om zijn bakwerk spelen. Van deze onderneming hoopte hij veel; doch de gewinzucht verblindde hem, want het was juist omdat er niets mede te winnen viel, dat de eigenaar dier kraam hem de zaak had overgedaan, terwijl deze zelf iets nieuws bij de hand nam. Hij kocht zich n. l. een telescoop, plaatste die des avonds, niet ver van Henry, op de Camps Elysées en liet bij helder weder de nieuwsgierigen voor 3 sous de persoon eene minuut lang naar de maan en de sterren kijken.

Deze man verloor Henry niet uit het oog, want hij had nog eene kleine som van hem te vorderen, die Henry voor en na zou afdoen. Met het afbetalen ging het evenwel niet voorspoedig. Henry gevoelde zich zeer ongelukkig, niet alleen omdat hij nu geene liefdevolle moeder meer had, die hem

troostte en met wijze spaarzaamheid voor zijne behoeften zorgde, maar vooral omdat hij met al zijn verstand geen enkel middel kon bedenken om in korten tijd rijk te worden, en hij steeds meer ondervond dat het rijkworden zich niet dwingen laat.

Een half jaar later was onder de tallooze kramen, tenten, café's, paviljoens, carrausels enz. die de Camps Elysées overdekken, de kraam van onzen Henry niet meer te vinden. Eerst na twee jaren vinden wij hem daar weder, maar in eene geheel andere betrekking. Eene nieuwe elegante tent was er opgericht, die het opschrift droeg, dat eene *Somnambule* aldaar elken avond hare magnetische slaap hield, en in dien toestand allerlei vragen aangaande de toekomst beantwoordde. Elke vraag kostte een halve Franc. Zoo groot als het ongeloof in Parijs is, even groot is er ook het bijgeloof; nog grooter echter de bedriegerij, die met dit bijgeloof baar voordeel doet.

Aan den ingang der tent dezer somnambule zat Henry. Wij willen hem niet stap voor stap op de wegen volgen, die hij deze twee jaren bewandelde. Het zij genoeg te zeggen dat de goede lessen zijner vrome moeder spoedig vergeten waren, dat Henry aan allerlei verzoeking tot bedrog, diefstal en andere slechte dingen blootstond en deze niet altijd wederstond, zoodat hij al spoedig menige zware zonde op zijn geweten had. En zoo zijn gemoed onder dit alles nog niet geheel verwilderde, dan was dit alleen toe te schrijven aan de neiging tot bijgeloovigheid, die zich van zijne jeugd af hem geopenbaard had.

Het elegante tentje, waarin Henry gezeten was, beboorde hem niet persoonlijk toe; de somnambule, die achter het groene gordijn in den magnetischen slaap hare orakels sprak, was de 18jarige dochter van een gewezen portier, die Henry gehoord had om het verkeer tusschen de bezoekers der tent en de slapende dame te bewerkstelligen. Vader en dochter waren

sluwe bedriegers. Onze Henry had hen evenwel nog geenszins doorzien, maar geloofde veel vaster in de orakelspreuken der somnambule dan velen dergenen die de tent uit- en ingingen, en er lag den portier alles aan gelegen Henry zelven aan de profetische kunsten zijner dochter niet te doen twifelen. Hierom deelde hij haar het onderwijs in de kunst en de nieuwste berichten en bijzonderheden van het Parijsche leven, slechts in Henry's afwezigheid mede.

In deze zijne betrekking kwam Henry in aanraking met allerlei slag van bijgeloovige lieden. Er waren er die in het vaste geloof aan den magnetischen toestand der gewaande slaapster dagelijks de tent bezochten en zich veel langer dan anderen daar ophielden. Onder dezen was ook een oude man, die vroeger met een marionettenspel Frankrijk doorreisde, en zich een vermogen verzameld had, welks renten juist genoeg waren om hem kommerlijk te voeden. De man was in zijne jeugd horologiemakers-leerling geweest, doch behoorde tot die menschen die liever met allerlei andere dingen dan met hun handwerk zich onledig houden, en naar geheime middelen zoeken om spoedig rijk te worden. Zelfs had hij mede gedongen naar den hoogen prijs dien Napoleon I voor de uitvinding eener nieuwe vlas-spinmachine uitloofde, en was geen onbedreven mechanikus; hóewel het hem aan de rechte kennis der grondregelen ontbrak. Thans was deze oude knutselaar ijverig bezig om een werktuig uit te vinden dat zich voortdurend door zijn eigen kracht in beweging zou houden; — de zoogenaamde *perpetuo mobile* of *eeuwig-durende beweging*; eene gedachte, die reeds menigeen de hersens gekrenkt, en in het gekkenhuis gebracht heeft, en waaraan degenen, die haar eenmaal opgevat hebben, met zulk eene taaie onverzettelijkheid vasthouden, dat zij na dnizenden mislukte proeven, steeds weder nieuwe hoop koesteren, en in den regel eerst met den dood ophouden, zich het hoofd met dit

vraagstuk te kwellen. Lorenzé, zoo heette deze man, wien naar zijne eigene verzekering slechts nog een enkel rad ontbrak, om de ware perpetuo mobile gereed te hebben, waarmede hij in weinig tijds een biljoen Francs zou verdienen, nam, na zijn hoofd vruchteloos over de samenstelling van dit rad gekweld te hebben, eindelijk de toevlucht tot de somnambule. Van haar hoopte hij de noodige aanwijzing te bekomen. Elken avond was hij weder met eene nieuwe vraag daar, en elken avond ontving hij een dubbelzinnig of geheel onverstaanbaar antwoord, met welks ontraatseling hij dan den ganschen nacht zijne hersens vermoeide.

Met dezen man werd Henry weldra nader bekend, en diens omgang en geheimzinnige taal, die Henry met eerbied en bewondering jegens den diepdenkenden man vervulde, deden het oude verlangen naar schatten tot een verteerenden gloed in zijn binnenste ontbranden. Eenmaal tot een bezoek bij hem uitgenoodigd, bracht Henry weldra al zijn vrijen tijd bij hem door. De man had eene verzameling van oude geheimzinnige boeken op het gebied der Magie, Alchymie, Astrologie, het Magnetisme, Tooverij, geheim teekenschrift, enz. (Onder Magie verstaat men de wetenschap van den verborgen samenhang van het natuurlijke met het bovennatuurlijke, der zichtbare wereld met de geestenwereld, — onder Alchymie de kunst om door middel van geheimvolle scheikundige bewerking onedele metalen in goud te veranderen, — onder Astrologie de kunst om uit den stand der sterren de toekomst, voornamelijk het lot der menschen te voorspellen.) Deze boeken waren het, die Henry dag aan dag naar de woning van den ouden mechanikus trokken, en hij las ze met eene begeerte, welke alle andere gedachten en gevoelens bij hem verdrong. Hij droomde van bergen gouds, die hij zich weldra in weinig tijds zou verschaffen. De gedachte der perpetuo mobile wilde er bij Henry echter

niet in; hij had geen mechanisch talent en hoopte daar geene vrucht van, maar liet den ouden man ongestoord aan zijne raderen, hevels enz. snijden. Met des te grooter verwachting trachtte hij echter door te dringen in al de geheimen der Magie en Astronomie, en besteedde menigmaal zijn laatste cent aan het nemen van proeven, ja leed hier zelfs honger voor — in de vaste overtuiging, dat weldra de tijd van rijkdom en grootheid voor hem zou aanbreken, die hem al zijne moeite en ontbeering zou doen vergeten. Het is ongelooflijk welke macht de verblinding der bijgeloovigheid over 's menschen geest uitoefent, wanneer de zucht naar rijkdom mede in het spel is; hoe stompzinig, hoe hersen- en verstandeloos de mensch wordt, wanneer hij, van God afgeweken, zich aan den bedwelmenden invloed der hebzucht en aan de macht des Boozen overgeeft. Vandaar al die onzinnige dingen, als schatgraverij, geestbezweeringen enz., die nog altijd voorkomen en — gewoonlijk met misdaad eindigen.

Op zekeren morgen zat Henry weder in het kleine kamertje, waar de oude machinemaker dag aan dag aan zijn gewenscht werktuig bezig was en zich de hersens brak om het nog ontbrekende rad samen te stellen. Henry zat over een der oude boeken gebogen, en leunde peinzend het hoofd tegen zijne hand. Na langen tijd daar aldus als een levenloos beeld te hebben gezeten, wierp hij eindelijk ontevreden het boek weg.

„Wat is het Henry?” vroeg de oude man.

„Het gaat niet, het gaat niet!” riep Henry wanhopig. „Ik geloof niet dat dit de rechte boeken nog zijn. Er moeten nog andere bestaan, betere en oudere, waarin al de geheimen, die wij zoeken, geschreven staan. In Duitschland heeft men die, geloof ik. Daar vindt men boeken uit de alleroudste tijder, tot uit de wondervolle dagen der aartsvaders; daar heeft men een zesde en zevende Boek Mozes, die gewis al

de verborgenheden bevatten, die Mozes verstond, om water uit een steenrots voort te brengen en zijnen staf in eene slang, en water in bloed te veranderen."

„Ik geloof zelf ook,“ — antwoordde de oude man, „dat er nog oude boeken bestaan, die wij niet kennen en waarin alle geheime wetenschappen beschreven zijn, maar welker titels zorgvuldig geheim gehouden worden door degenen die ze bezitten en met hunne verborgenheden hun voordeel doen. Ik heb zelfs eens in mijn leven een boek zien verkoopen dat met zeven zegelen gesloten was. Wanneer wij aan zulke boeken konden komen! Dat zou het eenig rechte middel zijn, dat ons ons doel zou doen bereiken. Ondervraag toch Esmeralda (zoo noemde zich de somnambule) eens hierover."

Een straal van hoop verlichtte Henry's gelaat. Gewis, Esmeralda moest het weten. Hoe was het mogelijk dat hij niet vroeger aan haar gedacht had!

Langen tijd beraadslaagden zij nog samen, hoe de vraag aan Esmeralda in te kleeden. Eindelijk werden zij het eens, en dienzelfden avond legde de oude man de somnambule de vraag voor: *hoe* en *waar* Henry het gewenschte boek zou vinden, dat hem nog ontbrak.

Het antwoord was duidelijk: „Door in dienst te treden bij den boek- en antiquiteit-handelaar N. N., rue de ***, te Parijs."

Van stonde aan besloot Henry nu den dienst bij den gewezen portier te verlaten en tot elken prijs in gemelden boekhandel eene plaats te bekomen. Hij merkte het namelijk niet, dat de portier reeds lang van hem ontdaan wenschte te zijn, en dat Esmeralda juist dit met haar antwoord wilde bereiken. Henry was niet meer bruikbaar voor de zaak der somnambule, omdat bij zich te veel met andere dingen bezig bield.

Acht dagen later trad Henry als pakker in dienst van gemelden boekhandelaar.

V.

HENRY'S VERWACHTING.

Doch die rijk willen worden vallen in verzoeking en in den strik en in vele dwaze en schadelijke hegeerlijkheden, welke de menschen doen versinken in verderf en ondergang.

1 Tim. 6 : 9.

Leopold gevoelde zich zeer gelukkig in zijn nieuw verblijf. Het bleek meer en meer dat zijne keuze nu waarlijk oprecht was. Henry was een ander mensch geworden die van harte den Heer wenschte te dienen en de zondige begeerte, die hem vroeger verteerde, vaarwel zegde om betere, eeuwige schatten te zoeken. Maar hoe ernstig hij dat meende, ook bij de grondigste bekeering en ernstigste voornemens, heeft vooral een jeugdig hart bestendige leiding en waakzaam toezicht van noode, om gedurig in het goede, en tegen het booze gesterkt en bemoedigd te worden. Dit wist de ervaren prediker Adisson zeer wel, en daarom verloor hij Leopold nooit uit het oog, gaf steeds in stilte acht op zijn innerlijk leven en maakte van elke gelegenheid gebruik om hem in zijne goede keuze en aangevangen levens-verandering te bevestigen.

Lové verzuumde niet den prediker hierin bij te staan en zijne bemoeiingen met die zijns geestelijken vriends te vereenigen.

„Houdt onze Leopold zich voortdurend goed?” vroeg hij op zekeren avond, toen hij met Adisson alleen op diens studeerkamer zat.

„Ik heb over niets te klagen,” was het antwoord. „Toch gevoel ik uit menig woord of daad van hem, dat hernieuwde afwijking niet onmogelijk is, en dus de grootste zorg en voorzichtigheid aangaande hem noodig zijn.”

„Het is in der daad opmerkelijk,” ging Lové voort, „met welke taatheid en blindheid een eenmaal verdwaald hart aan zijne afwijking vasthoudt. Zoo heb ik dezer dagen door eenen vriend bij den boekhandelaar N. N. een jongeling leeren kennen, wien de begeerte naar rijkdom en grootheid in nog veel grooter ellende gebracht heeft dan onzen Leopold, en wiens genezing, naar ik vrees, hopeloos zal zijn.”

Met gespannen aandacht luisterde Adisson toe, toen Lové hem op zijn verzoek alles verhaalde wat hij uit de levensgeschiedenis van den ongelukkigen Henry — want deze was die jongeling — door middel van zijnen vriend, den boekhouder in gemelden boekhandel, vernomen had.

„Dat is vreeselijk!” riep Adisson, toen Lové geeindigd had. „Toch is mij uwe mededeeling zeer gewenscht. Deze ongelukkige jongen kan een uitnemend middel zijn om Leopold in zijne keuze te sterken, en hem tevens eene zeer geschikte gelegenheid aanbieden tot het betoonen van christelijke, reddende en werkdadige liefde. Niets werkt sterker en gezegender tot verbetering van het eigen hart dan dat men onder 's Heeren bijstand werkt aan de bekeering en het behoud van anderen. Geef mij gelegenheid den armen jongeling te zien en hem met Leopold te ontmoeten, opdat deze zich zelve van zijnen droevigen harts- en geestestoestand overtuigde. Zulk

een afschrikwekkend voorbeeld werkt meer nit, dan duizenden woorden van vermaning en waarschnwing."

„Volkomen waar," antwoordde Lové. „Dat kan van blijvende vrucht zijn. Ik hoop u weldra de begeerde gelegenheid te verschaffen."

Lové deed dit, wat hem in overeenstemming met den boekhouder, een oprecht vriend van Lové, niet moeielijk viel.

Weinige dagen later trad Adisson met Leopold het achterhuis des boekhandelaars, waar zich het magazijn bevond, binnen. De boekhouder vergezelde hen tot aan de deur van het vertrek waar Henry met het inpakken der bestellingen belast was. Op het oogenblik rustten zijne handen echter, want hij zat op eenen stoel en tuurde met huiveringwekkend gloeiende oogen in een zeer oud boek, dat hij geopend had. Zoodra hij de hinentredenden hoorde naderen, sprong hij op, legde het boek ter zijde en vroeg: „Wat is er van uwen dienst, mijne heeren?"

„Wij hebben in den winkel een paar oude boeken gekocht," sprak Adisson, „die wij gaarne goed ingepakt hadden, daar zij verzonden moeten worden. Wilt gij zoo goed zijn..."

„Met genoegen," verzekerde Henry. „Alleenlijk zij het mij geoorloofd, den titel der boeken nauwkeurig te lezen."

„Waartoe dat?"

„Ik verpak nooit een boek, zonder den titel geziepte hebben," antwoordde Henry. „Het is het eenige recht dat ik mij in dit huis voorbehouden heb, en waarvan ik geen afstand kan doen."

„Waarom is dit voor u dan zoo gewichtig?" vroeg Adisson verder.

„Omdat ik weet dat mij binnen kort in dit huis een zeker oud boek in handen moet komen, waarvan mijn gansche levensgeluk afhangt en dat mijn lot moet vervullen."

„Hoe weet gij dit zoo zeker?”

„Ik weet het uit den mond eener zieneres,” ging Henry met glinsterende oogen voort „wier uitspraken nog altijd letterlijk vervuld zijn geworden.”

„En welk boek is dit?”

„Met woorden uitspreken kan ik den titel niet; maar mij is voorzegd, dat ik, op het oogenblik als ik het in handen krijg, door hooger licht uit de letters zal verstaan, dat het het beloofde boek is.”

„Verstaat gij dan alle talen?”

„Neen. Maar dat is ook onnoodig. Door het licht van boven zal ik op dat oogenblik elke taal kunnen lezen.”

„Maar dit boek zullen dan toch reeds velen vóór u gelezen hebben?”

„Geenszins”, — verzekerde Henry. „Het is in eene taal geschreven die geen mensch ter wereld lezen of verstaan kan, behalve die, dien het van boven gegeven is.”

„En wat is dan de inhoud van dat merkwaardige boek?” vroeg Adisson met een medelijdenden glimlach.

„Het bevat het geheim om binnen 24 uur door onbekende middelen in het bezit van een millioen te komen.”

„Zou dit u dan zoo onuitsprekelijk gelukkig maken?”

„Juist gezegd,” antwoordde Henry: „*onuitsprekelijk* gelukkig. Voor mij bestaat er nog slechts ééne keus in deze wereld: de keus tusschen een millioen en den zelfmoord.”

„Foei!” riep Adisson, „bezondig toch uwe ziel niet, jongman, met zulk een goddeloos woord uit te spreken.”

Henry glimlachte en zeide: „Gij zijt te beklagen, mijnheer, want gij verstaat niets van den loop der aardsche dingen noeb van dien der sterren en haren samenhang met het lot der menschen. Daarom weet gij ook niet dat alleen hij *goddeloos* is die *geldeloos* is.”

„Ongelukkige!” zuchtte Adisson, terwijl Leopold beschaamd en nadenkend zwijgen bleef. „Welnu, bezie dan den titel dezer boeken, en pak ze daarna haastig in.”

Henry deed dit; tuurde langen tijd op de Grieksche letters, schudde het hoofd en verpakte ze daarna met groote vaardigheid.

„Deze hebben geene waarde,” sprak hij, Adisson het pak overreikende.

Deze gaf nu Leopold een wenk en zij gingen heen. Henry geleidde hen tot aan de deur, en groette beleefd en vriendelijk. waarbij een zekere hoogmoed op zijn toekomstig geluk uit geheel zijne houding duidelijk zichtbaar was.

„Hebt gij gezien, Leopold, welke verwoesting de zucht naar rijkdom in het hart en den geest der menschen kan aanrichten?” vroeg Adisson.

„Hoe verschrikkelijk!” riep Leopold „Ach hoe jammer van dezen armen jongen!”

„En toch,” sprak Adisson zacht, terwijl hij Leopold's hand vatte, „hoe nabij waart gij den zelfden afgrond.”

„Helaas ja!” riep Leopold. „Hoe genadig was God, dat Hij mij nog tijdig gered en voor de jammerlijke gevolgen dezer heillooze zucht behoed heeft.”

„Gij kunt den Heer hiervoor niet beter uwen dank betoonen en geen sterker bewijs uwer eigene verandering ten goede leveren, dan door u het lot van dezen ongelukkigen jongeling aan te trekken,” hernam Adisson. „Misschien is hij nog te redden; wij mogen hieraan niet twijfelen. Welk een heerlijk doel ware het voor uwe broederlijke liefde en werkzaamheid, om onder Gods zegen deze arme ziel uit de banden der duisternis te verlossen.”

„Een oogenblik kwam deze gedachte als eene straal van boven ook ik mijn eigen hart op,” antwoordde Leopold. „Ik

liet haar echter even spoedig varen; want wat zou ik voor hem kunnen doen?"

„Zie niet op eigen zwakheid en nietigheid,” vermaande de prediker, „maar verlaat u op Hem, die de Almachtige, de Heelmeester der zielen is. Zonder Hem kunt gij gewis niets, doch bij Hem zijn alle dingen mogelijk. Begin het werk in zijnen naam, bid Hem om zijne hulp en doe dan alles wat gij kunt; de Heer zal u wellicht uwen arbeid doen gelukken.”

Met beving doch tevens met innige vreugde greep Leopold nu deze gedachte aan, die zijn leven een schoon en verheven doel voor oogen stelde, en hij gevoelde zich hierin zeer gelukkig. Op Adisson's raad en hulp kon hij hierbij rekenen.

Driemaal in de week bracht Leopold Henry thans een bezoek, voornamelijk om hem eerst grondig naar zijnen innerlijken toestand te leeren kennen. Henry kreeg Leopold spoedig zeer lief, en was verheugd over zijne bezoeken; want hij had een sterken drang tot mededeeling van al hetgeen zijn binnenste vervulde. Zonder eenige achterhoudendheid maakte hij Leopold tot zijn vertrouweling in al zijne hersenschimmige plannen en verwachtingen, en noodigde hem zelfs uit hem in zijn kamertje in *Rue de Charon* te bezoeken, dat als een heiligdom voor ieder gesloten bleef, sedert de oude mechanikus gestorven was, zonder zijne perpetuo mobile gereed te hebben. Maar voor het overige bleef Henry ontoegankelijk voor alle betere overtuiging, die Leopold bij hem trachtte op te wekken; hij verlangde slechts dat Leopold *naar hem* luisterde, want reeds het spreken over zijne verwachtingen was hem een groot genot, doch deed hem tevens steeds dieper in zijn ijdele droomerij en geestes-overspanning verzinken, die op krankzinnigheid moest uitloopen.

EEN ONVERWACHT BEZOEK.

Die zijne overtredingen bekennt en laat, zal barmhartigheid verkrijgen. Spr. 28:13.

Eene geheel onverwachte gebeurtenis bracht gedurende eenigen tijd in deze geregelde bezoeken bij Henry eenige stoornis. Zonder vooraf iets gemeld te hebben verscheen de heer La Tour, Leopold's vader te Parijs. Leopold vertrouwde zijne oogen niet toen hij op zekeren morgen aan het ontbijt verschijnende, aan de zijde des predikers zijnen vader zag zitten. De veranderde politieke toestanden in Frankrijk vergunden het thans dezen eene reis naar Parijs te ondernemen, wat hij een paar jaar vroeger niet zou hebben durven wagen.

Leopold bleef ontroerd aan den ingang der ontbijtkamer staan. Verrassing, vreugde, schaamte over zijne vroegere misdrijven, vrees voor de verwijtingen zijns vaders, en angst over het doel zijner zoo onverwachte verschijning, — dit alles woelde in Leopold's hart verward dooreen.

„Kom nader, Leopold,” sprak zijn vader. „Wij kunnen elkander nu vriendelijker ontmoeten, dan een jaar geleden het geval zon geweest zijn. Ik hoor tot mijne vreugde van den heer Adisson dat gij uwe vroegere verkeerdheden niet alleen afgelegd hebt, maar ze ook tracht weder goed te maken. Ik vergeef u. Geve God dat het zoo blijve.”

Onder een vloed van tranen wierp Leopold zich in de geopende armen zijns vaders. Dat was een gelukkig uur voor hem. Want de gedachte aan zijns vaders ongenoegen, de smart

zijner moeder, en het niet geringe geldelijke verlies dat hij hun door zijne vroegere lichtzinnigheid veroorzaakt had, was hem altijd hinderlijk geweest en had een gansch jaar lang als een zware steen op zijn hart gelegen. De vriendelijke omhelzing zijns vaders deed dien steen echter eensklaps wegvallen, en Leopold's hart huppelde zoo vroolijk als een vogel die zijne kooi ontkomen is.

Veel viel er nu te vragen en te vertellen, en voor dezès dagen, die La Tour in zijne vaderstad vertoeven zou, bekwam Leopold vrij-af, ten einde zijns vaders bijzijn zooveel mogelijk te genieten en hem overal te vergezellen. De heer La Tour was hoofdzakelijk gekomen, om zich persoonlijk van Leopold's vorderingen en goed gedrag te overtuigen, en tevens om zijne oude vrienden te bezoeken en te zien wat er van hen geworden was

„Hoeveel is hier gedurende den tijd mijner ballingschap veranderd!” sprak hij op zekeren avond tot Adisson. „Hoe weinigen vind ik terug van al degenen, die ik hoopte weder te zien. Het onbegrijpelijkst is mij echter het spoorloos verdwijnen van de vrouw mijns in Amerika gestorvenen broeders. Uit zijne papieren, mij na zijnen dood toegezonden, en waaronder ook een paar brieven zijner goede Helena zijn, blijkt mij, dat zij nog voor vier jaren op de markt St. Honoré moet gewoond hebben. Niemand aldaar herinnert zich evenwel ooit iets van haar te hebben gezien of gehoord. Misschien zou uit de boeken van den burgerlijken stand haar spoor te vinden zijn. Ik vrees dat zij in armoede vervallen is, en zou haar gaarne ondersteunen.”

„Volgaarne wil ik u hierin van dienst zijn,” verzekerde Adisson. Deze ging nog dienzelfden dag heen om daarnaar te onderzoeken.”

„Ik heb Helena, uws broeders weduwe, gevonden,” riep

hij den heer La Tour twee dagen later toe, toen deze met Leopold van eene wandeling terugkeerde. „Maar, helaas — onder de dooden. Zij stierf voor drie jaren aan eene zenuwkoorts en ligt op het armenkerkhof op de hoogten van Montmartre begraven.”

„Dus arm gestorven, gelijk ik vreesde!” hernam La Tour. „En wat is er van haar kind geworden?”

„Had zij dan een kind? Daarvan zeidet gij mij niets. Het is evenwel niet onmogelijk ook dit spoor te ontdekken, hoewel het misschien eenigen tijd duren zal.”

„Heb de goedheid alle moeite hiervoor te doen,” verzocht La Tour. „Ik zou het kind gaarne tot mijn eigen kind aannemen.”

„Bravo! beste vriend!” riep Adisson. „Zulke mannen passen ons. Grenzenloos is de ellende en verschrikkelijk groot het aantal verwaarloosde en verlaten kinderen, die in de tumulten der verloopene jaren elk spoor hunner ouders verloren hebben en nu het eigendom der natie geworden zijn. Weet gij geene nadere aanwijzing van het kind te geven?”

„Niets, in het geheel niets” — antwoordde La Tour. „Slechts eene nevelachtige herinnering heb ik van zijn bestaan; doch de brieven der gestorven moeder zeggen duidelijk, dat er een kind aan hare zijde leefde, waaraan zij met innige liefde verbonden was.”

Adisson beloofde zijne nasporingen te zullen voortzetten en hem, zoodra hij iets wist, hiervan bericht te geven. Gelukkig, dat hij thans in Leopold eenen zoon bezat, van wiens oprechte verandering ten goede hij zich persoonlijk had mogen overtuigen, keerde La Tour nu naar huis terug, nadat Leopold hem beloofd had zich nog een jaar ijverig te Parijs op zijn vak te zullen toeleegen, om dan weder te huis te komen, waar zijne moeder met groot verlangen zijne terugkomst verwachtte.

VII.

EENE VERRASSEDE ONTDEKKING.

Wie is wijs? die versta dese dingen;
wie is verstandig die bekennis se; want
des Heeren wegen zijn recht. Hoë.
14 : 10.

Het eerste wat Leopold na zijns vaders vertrek deed, was een bezoek te brengen aan Henry. Hij kon hem alleen s'avonds na zes uur te huis treffen, en begaf zich tegen dien tijd op den langen weg dien hij af te leggen had om in *Rue de Lappe* te komen, waar Henry op een klein vlieringkamertje met eenen anderen jongeling samenwoonde, die aan het nabijgelegen station der Orleansche spoorweglijn als besteller was aangesteld. Lang moest Leopold zoeken, — hoewel hij er reeds vroeger geweest was — eer hij het oude donkere achterhuis vond, waar Henry boven woonde. Met gespannen verwachting klom hij de smalle steile trap op. Vooraan, bij den ingang stond een groote, slechts uit bordpapier vervaardigde verrekijker, een erfstuk, dat Henry uit de nalatenschap van zijnen vriend, den ouden mechanikus ten deel gevallen was, en waarmede hij, gelijk de oude man hem geleerd had, gedurig de sterren beschouwde. De mond van den verrekijker was door eene kleine opening in het dak naar het firmament gericht. Naast dezelve stonden twee wonderlijk saamgestelde werktuigen, waarschijnlijk mislukte proeven der perpetuo mobile, eveneens erfstukken van den ouden werktuigmaker. Alles was zorgvuldig van stof gereinigd en gedeeltelijk met papier en oude doeken bedekt. Geen enkel geluid trof Leopold's oor, toen hij daar stond en

deze dingen beschouwde. Thans naderde hij de deur en klopte, doch bekwam geen antwoord. Hij nam dus maar de vrijheid om de deur te openen en trad het kleine donkere vertrek binnen. Hoe klein het was, toch bevatte het nog twee afdeelingen, door een lange smalle tafel gescheiden. Aan de eene zijde woonde Martinel, de pakjesdrager, een Savoyaard; aan de andere zijde woonde Henry.

Henry's gedeelte geleek wel een uitdragerswinkel. Boeken, flesschen, potten, steenen kruiken, pannen, kroesen en andere dingen stonden in bonte menigte dooreen en namen de kleine ruimte dermate in beslag, dat men zich tusschen het kleine ijzeren ledikant en de twee stoelen, die de meeste plaats innamen, nauwelijks wonden of keeren kon.

Toen Leopold binnentrad, zat Henry met de beenen recht uitgestrekt en den rug tegen den muur geleund op zijn bed, en tuurde zonder een enkel geluid van zich te geven, met strakke blikken naar een der hoeken van het vertrek. Op zijnen schoot lag een oud boek opengeslagen, op welks opgeslagen bladzijde hij onafgebroken zijnen vinger gezet hield.

„Goeden avond, Henry,” sprak Leopold.

Geen antwoord.

„Hoe gaat het Henry?”

Deze antwoordde niet.

„Henry, hoort of ziet gij niet?”

Zoo was het waarlijk. Als een stom beeld zat Henry daar, en hadden zijne oogen niet getinteld met den vreemden gloed, die den hartstocht in ziju binnenste verried, men zou gemeend hebben een lijk te aanschouwen.

„Er is heden niets met Henry aan te vangen, mijnheer!” sprak de vriendelijke Savoyaard, die aan de andere zijde der tafel onder het kleine dakvenstertje zat en bezig was eene lap in zijnen werkkieel te zetten. „Zoo zit hij daar al twee

uren lang en hij zal er nog even zoo zitten als het midder-nacht is. Het is te vergeefs tot hem te spreken. Hij hoort niet, ziet niet en verroert zich niet, al schudt men ook al zijn leden door elkander."

„Is hij dan ziek geworden?" vroeg Leopold.

„Ziek juist niet," antwoordde Martinel. „Maar heden is het weer een dag, die een geheimzinnig boek hem als een der dagen eener hoogere openbaring heeft aangewezen. Op zulke dagen geraakt hij altijd in eene soort van geestverrukking, waarnit hij niet tot zich zelve te brengen is. Dan wacht hij op eene ingeving van boven, aangaande de geheimzinnige teekens daar in het boek, waar hij den vinger op gericht houdt."

„Hoe weet gij dat alles?" vroeg Leopold.

„Hij zeide mij dit zelf, toen ik er hem eens naar vroeg."

„En herhaalt zich deze toestand dikwijls?"

„In den laatsten tijd menigvuldiger dan vroeger," antwoordde de Savoyaard, die onder de hand zijn verstel-werk voortzette.

Leopold schudde bedenkelijk het hoofd. Nogmaals sprak hij Henry aan en schudde hem aan den arm, doch vruchteloos. Nu nog een tijdlang den ongelukkige te hebben gadegeslagen moest hij heengaan zonder een woord met hem te hebben gewisseld.

„De arme jongen is de krankzinnigheid nabij," sprak hij in zich zelve, toen hij de smalle trap weder afklom.

Haastig keerde hij naar zijne woning terug en verhaalde den heer Adisson wat hij gezien en gehoord had. — „Er moet iets aan gedaan worden; ik moet mij het lot van den ongelukkigen Henry aantrekken," zeide hij. „De arme jongen is zoo geheel verlaten. Niemand hekommert zich om hem. Misshien is hulp nog mogelijk."

„Het verheugt mij u zoo te hooren spreken," antwoordde Adisson. „Doch zonder opofferingen, veel grooter dan gij

wellicht denkt, is hier geen hulp te bieden. Wat wildet gij vooreerst doen?"

„Ik wil vóór alle dingen voor geneeskundige hulp zorgen,” antwoordde Leopold, „en dan moet hij aan zijne tegenwoordige omgeving ontrukkt worden.”

„Deze gedachte is recht,” hernam Adisson. „Maar dat zal veel geld kosten. De geneesheeren in Parijs laten zich duur betalen, en eene zorgvuldige verpleging vordert niet minder eene groote som.”

„Ik zal gaarne alles betalen,” verzekerde Leopold. „Ik ben bereid de helft van hetgeen ik ontvang tot Henry's redding aan te wenden. Misschien ware het mogelijk hem terstond naar een of ander liefdadige inrichting over te brengen.”

„Wanneer gij u zulke opofferingen wilt laten welgevallen, zal hulp wellicht nog mogelijk zijn,” hernam Adisson, „en de Heer zal er zijnen zegen over gebieden. Want wat gij thans doen wilt, komt, naar ik hoop, voort uit een liefhebbend, geloovig hart. Allereerst hebt gij nu een kundigen, onzelfzuchtigen geneesheer van noode. Ik zal u het adres geven van eenen, wien gij volkomen vertrouwen kunt. Maar vergeet vooral niet God elken dag van harte te danken, dat Hij u voor een zelfde diep ellendig lot als dat van Henry behoed heeft; want wat u tot uwe vroegere buitensporigheden aanzette was dezelfde brandende begeerte, die dezen armen jongen tot krankzinnigheid dreigt te brengen. Zie aan hem in welk groot gevaar gij u toen bevonden hebt.”

„Ik sidder thans bij deze gedachte,” hernam Leopold ontroerd. „En daarom voel ik mij te meer gedrongen om alles voor Henry te doen. Het komt mij voor alsof de Heer in zijne wijsheid en liefde mij dezen ongelukkige heeft doen ontmoeten, om mijne liefde en mijn geloof te beproeven en mij gelegenheid te schenken om Hem mijnen dank te kunnen betoonen.”

„Ik geloof dat gij de zaak juist beziet,” antwoordde Adisson. „Op deze wijze kan uwe bemoeiing met den armen Henry uw eigen hart ten grooten zegen worden.”

Door dit gesprek op nieuw in zijnen ijver voor dit liefdewerk aangevuurd, wenschte Leopold zijnen geestelijken vriend en raadsman dankbaar goeden nacht. Eer hij zich te slapen legde, wierp hij zich in zijn stil slaapvertrek voor God zijnen bemelschen Vader neder, en bad Hem uit het diepst zijner ziel nogmaals om vergeving zijner zware zonden en om Zijn onmisbare hulp en zegen.

Reeds den volgenden dag begaf Leopold zich met den door Adisson bedoelden geneesheer naar Henry's woning. Henry was alleen; hij was heden niet naar den boekhandelaar gegaan. Hij kon het niet: uitgeput van krachten, neerslachtig van geest, lag hij bleek en aan alle leden bevende op zijn leger. Hij sprak thans weder, reikte Leopold de hand, herkende hem en verheugde zich hem te zien. Hij sprak eebter onzin; nauwelijks had hij eenige verstandige woorden gezegd, of hij verviel weder in een vloed van onsamenhangende geheimzinnige uitdrukkingen, die alleen dit met elkander gemeen hadden dat goud en rijkdom er de hoofdgedachte van uitmaakten.

De dokter hield zich langen tijd met hem bezig en onderzocht nauwlettend zijn lichamelijken toestand. Steeds bedenkelijker werd de uitdrukking van zijn gelaat. Eindelijk wenkte hij Leopold hem buiten de kamerdeur te volgen.

„Hier is spoedige hulp noodzakelijk,” — sprak hij. „De jongeling is reeds dermate door zijne gedachte aan rijkdom overmeesterd, dat zij zijne lichamelijke krachten in hoogen graad verteert. Hier, in zijn eenzaam verblijf, geheel aan zijne droomerij overgelaten, moet hij binnen korten tijd volslagen gek worden. Hij moet zoo spoedig mogelijk in een of ander gesticht of in een huisgezin overgebracht worden, waar men zich

aan hem gelegen laat liggen. Zijne hersenen zijn reeds zoozeer gekrenkt, dat hij aanspraak heeft om in het krankzinnigenhuis te worden opgenomen, en daar hij geheel zonder vermogen is, komt zijn onderhoud ten laste der stedelijke kas. Er verloopen echter licht eenige dagen eer alle maatregelen, om hem aldaar te doen opnemen, genomen zijn. Het eerste wat noodig ware is dat gij een vertrouwd persoon als oppasser hem toevoegt en met de bewoners van dit huis eene overeenkomst sluit wegens zijne doelmatige voeding en verpleging."

Leopold nam bereidwillig de zorg hiervoor op zich, en de geneesheer beloofde nog heden de noodige stappen voor Henry's opname in bedoeld gesticht te zullen doen. Nadat deze vertrokken was onderhield Leopold zich nog eenigen tijd met den armen lijder, en onderzocht onder de hand zijne gereedschappen, boeken en papieren, die rondom verspreid lagen. Zonder de minste belangstelling zag Henry dat alles aan; alleen één boek, dat hem bijzonder heilig scheen, mocht Leopold tot geenen prijs aanraken. Een pak familie-papieren, die hem belangrijk toeschenen stak Leopold bij zich, daarna nam hij afscheid. Beneden gekomen, sloot hij met den huisheer, die daar woonde, eene overeenkomst wegens Henry's verpleging en onderhoud en betaalde dadelijk de hiervoor benoodigde som; stelde vervolgens den zoon des portiers der naaste woning, hem hiertoe aanbevelen, als oppasser bij Henry aan en ging toen naar zijn kantoor, met het aangename gevoel in zijn binnenste, dat ieder smaakt, die eenig werk der liefde, eenigen arbeid in het rijk des Heeren tot heil van anderen mag volbrengen.

Tegen den avond, van het kantoor terugkeerende, bracht hij Henry nogmaals een bezoek. Hij vond hem in denzelfden toestand dien morgen; alleen zindelijk gekleed en onder de hoede van een verstandigen dienstvaardigen jongen man. Daarna begaf Leopold zich naar huis.

„Wie is toch eigenlijk Henry? Wie waren zijne ouders?” vroeg Adisson, toen Leopold hem des avonds verslag deed van hetgeen hij voor den armen jongeling gedaan had.

„Ik weet het niet, maar misschien vinden wij in deze papieren eenige nadere aanwijzing,” antwoordde Leopold, terwijl hij het pak papieren losmaakte, dat hij van Henry's woning medegebracht had.

Gemeenschappelijk doorzochten zij nu de papieren. Zij vonden allerlei. Eene menigte van brieven, geheime recepten, uittreksels uit menigvuldige boeken over magie, alchemy en astronomie, en dergelijke, die getuigden hoe Henry sedert twee jaren zijn vrijen tijd had besteed. De inspanning, om dit alles te doorzoeken en te bewerken, moest voor zijne geringe kracht zoo reusachtig zijn geweest, dat het niet te verwonderen was dat zijn geest er onder bezweek.

„Mijn hemel, wat is dat!” riep Adisson eensklaps, terwijl hij een juist ter hand genomen papier doorliep. „Is het mogelijk!”

„Wat is het?” vroeg Leopold belangstellend.

„Wonderbaar zijn Heeren wegen!” hernam de predikant. „Daartoe moesten dus deze papieren in onze handen komen?”

„Waartoe?” vroeg Leopold al weder.

„Zie hier, de doopceel van Henry. Hij draagt uwen geslachtsnaam en uit deze familie-papieren blijkt duidelijk dat hij geen ander is dan de zoon van uwen in Londen gestorven oom; dezelfde, wien uw vader vruchteloos zocht en welks lot na den dood zijner moeder ik nu reeds vele weken lang te vergeefs trachtte na te sporen.

„Is het mogelijk?” riep Leopold. „Dus is de ongelukkige Henry mijn eigen vollen neef; naast mijne ouders de naaste bloedverwant, dien ik op de wereld heb?”

„Er valt niet aan te twijfelen,” hernam Adisson, de papieren nogmaals inziende.

„Ach, waarom verneem ik dit eerst nu, nu het te laat is” zuchtte Leopold. „Hoe gelukkig had ik mijn armen neef kunnen maken eer hij tot zijne waarschijnlijk ongeneeslijke geesteskrankheid verviel.”

„Klaag deswege den Albestuurder niet aan” sprak Adisson ernstig. „Ook dit zal om wijze redenen alzoo geschied zijn; en wat wij nu niet kunnen begripen zullen wij hierna gewis eens verstaan.”

„Zal ik het hem ontdekken?”

„Doe dat morgen dadelijk” ried Adisson. „Wellicht brengt het eenige gunstige verandering in zijnen Kranken geest teweeg. Deel het echter ook aanstonds uwen vader mede; schrijf hem de gansche toedracht dezer evenzoo droevige als wonderbare geschiedenis. Misschien vindt hij hierin oorzaak om zelf hier te komen en in nog uitgebreider zin als u mogelijk is voor zijns broeders zoon te zorgen.”

„Maar hoe is Henry toch in deze treurige omstandigheden gekomen?”

„Waarschijnlijk door den dood zijner moeder, waarvan ik uw vader de bewijsstukken leverde. Zoo gaat hier menige zoon en dochter, van vaderlijke en moederlijke zorg beroofd spoorloos in den vloed van het leven der groote wereldstad verloren.”

Met nog grooter liefde en deelneming wijdde Leopold zich nu aan het welzijn van den ongelukkigen Henry, die nu zoo veel nader aan zijn hart lag. Reeds den volgenden morgen schreef hij een uitvoerigen brief over hem aan zijnen vader met de bede om zelf naar Parijs te komen en zich in persoon van de waarheid dezer mededeelingen te overtuigen.

VIII.

EENE DUBBELE ERFENIS.

De zegen des Heeren maakt rijk, en
Hij voegt er geene smart bij. Spr. 10 : 29.

Al zijn vrijen tijd bracht Leopold in de nu volgende 14 dagen bij Henry door. Hij behandelde hem als eenen broeder. Hij deelde hem zijne nauwe bloedverwantschap met hem mede. De goedhartige Henry verheugde zich hartelijk hierover, doch was het een oogenblik later weder vergeten en verviel weder in zijne eigene verwarde gedachten, waarvan hij zich niet meer losmaken kon. Lichamelijk sterkte hij, onder de voortreffelijke verpleging die Leopold hem verschafte, wel dagelijks aan, doch zijne geesteskrankheid nam evenzeer met den dag toe. Met tranen van droefheid en medelijden hoorde Leopold soms urenlang zijne verwarde rede aan. Hij deed alle moeite om zijn gedachten-gang te regelen en hem redelijke dingen voor te stellen; doch het was alles vruchteloos.

Veertien dagen later werd Henry naar het gemelde krankzinnigengesticht overgebracht.

Andermaal schreef Leopold naar huis; want nog altijd wachte hij te vergeefs op eenig antwoord van zijnen vader. Hij kon zich dit stilzwijgen niet verklaren.

Weder verliepen veertien dagen. Leopold had vrijheid om Henry te allen tijde te bezoeken en geen dag ging voorbij dat hij niet tweemaal het gesticht betrad.

Daarna brak er een dag aan, die Leopold, zoolang als hij leefde niet uit zijn geheugen zou gaan.

Er komen dagen in s' menschen leven, die aan zijn bestaan

plotseling eene geheel andere wending geven; dagen die eene reeks van gebeurtenissen in hunnen schoot dragen welke geen menschelijk verstand vooraf kon vermoeden. Het zijn eigenlijk dagen van openbaring van een hooger wereldbestuur, waarop het onsterfelijk oog vergunt wordt een enkelen blik te slaan in de wondervolle samenhang der besluiten en leidingen van Hem die alle dingen bestuurt.

Zulk een dag was voor Leopold gekomen, juist toen hij zijn twintigste jaar bereikt had.

Hij zat des morgens met zijnen vaderlijken vriend Adisson aan het ontbijt, toen deze het nieuwsblad, dat juist van de post gekomen was, vluchtig doorzag, het daarna vol gedachten vasthield en de hand aan het voorhoofd bracht.

„Wat nieuws?” vroeg Leopold.

„Ik moet mij bezinnen, of ik waak of droom!” antwoordde Adisson.

„Waarom dan?”

„Hier, leest zelf,” hernam de andere en gaf Leopold de courant over, terwijl bij hem met den vinger iets aanwees.

Leopold las:

„Aangezien de fabrikant D. de V. . . te Orleans met achterlating van een aanzienlijk vermogen, gestorven en er geen testament gevonden is, moet de nalatenschap aan zijne rechtmatige erven vervallen. Zonder vrouw of kinderen geweest zijnde, zijn zijne eenige erfgenamen zijne zuster Helena, voor zoo ver bekend is gehuwd met een zekeren Henry La Tour, of hare nakomelingen. Daar aangaande derzelve leven of verblijfplaats niet bekend is, worden zij of hare nakomelingen bij dezen opgeroepen zich bij den ondergeteekende officieelen beambte persoonlijk aan te melden, bij gebreke waarvan na verloop van zes maanden ten behoeve der openbare schatkist over voormelde nalatenschap zal worden beschikt.”

„Gedaan en gepubliceerd te . . . enz.”

Het nieuwsblad ontviel bijna aan Leopold's handen.

„De erfgename was dus Henry's moeder, mijne overledene tante, de zuster van dezen fabrikant?” vroeg hij.

„Zoo is het,” antwoordde Adisson. „En daar zij gestorven is zoo is thans Henry de naaste rechtmatige erfgenaam van het gewis niet onbeduidende vermogen. Datgene, waarnaar hij zijn levenlang gehuukerd heeft, en om hetwelk te bekomen hij vruchteloos alle dwaze middelen beproefd, en zelfs zijn verstand verloren heeft, dat valt hem nu onvoorzien ten deel, nu zijn geest tot waanzinnigheid toe gekrenkt, en rijkdom een ding voor hem geworden is, dat hij noch waardeeren noch gebruiken kan. God, hoe onnaspeurlijk, doch ook hoe rechtmatig zijn Uwe wegen, die Gij met de menschen kinderen houdt.”

Langen tijd zweeg Adisson. Lang zweeg ook Leopold.

„En zal men hem de erfenis nu nog uitkeeren?” vroeg de laatste eindelijk.

„Zij is zijn rechtmatig eigendom,” antwoordde Adisson, doch men zal hem in den toestand, waarin hij zich bevindt, het beheer derzelve natuurlijk niet toevertrouwen, maar haar ter zijnen gunste door anderen laten beheeren. Dit word in den regel aan den eerstvolgenden rechtmatigen erfgenaam overgedragen, en deze is hier — uw vader. Haast u hem deze nieuwe onverwachte tijding mede te deelen. Er is geen tijd te verliezen.”

Leopold ging naar zijne kamer en schreef haastig een brief aan zijnen vader.

Dit geschiedde des morgens. Toen dan den avond van dienzelfden dag de briefbesteller andermaal aanbelde bracht hij een met zwart lak bezegelden brief uit Nederland. Leopold opende hem en zonk bewusteloos op den grond neder.

Adisson nam den brief op. Hij bevatte het doodsbericht van Leopolds vader, die na eene ongesteldheid van eenige weken gestorven was.

Dat was een dag! Langen tijd was Leopold niet in staat geregeld na te denken: zoo diep had hem deze zware slag getroffen dat hij twee dagen ziek nederlag, en Adisson had noodig al de vertroosting en uit 's Heeren woord hem voor te houden om zijn gemoed tot rust en onderworpenheid te brengen.

Eerst na acht dagen was Leopold in eenen toestand dat Adisson verstandig met hem over de beide gewichtige voorvallen en hunnen samenhang spreken kon.

„Wat moet ik nu beginnen?” vroeg Leopold.

„Ik heb den tijd, dat gij ongesteld waart, aangewend om mij aangaande uwe aangelegenheden goed op de hoogte te brengen,” antwoordde Adisson. „Ik heb er met een bekwaamen rechtsgeleerde overgesproken, en de stand van zaken is nu aldus: Henry is en blijft de naaste en rechtmatige erfgenaam van gemelde nalatenschap. Daar hij echter krankzinnig en uw vader dood is komt het vruchtgebruik der erfenis aan u en uwe moeder op voorwaarde, dat gij u verbindt levenslang voor Henry's onderhoud te zorgen en alles te doen wat zijne herstelling zou kunnen bevorderen. Mocht deze eenmaal nog volgen, dan treed hij zelf in al de rechten van zijn erfdel. De rechtbank heeft reeds een en ander voorbereid om de zaak op deze wijze te regelen. Schrijf gij nu uwe moeder dat zij spoedig hier kome, of beter nog, ga gij heen om haar te halen. Het overige zal ik intusschen in orde brengen.”

Leopold volgde dezen raad. Hij ijelde naar Holland. Na veertien dagen bracht hij zijne moeder, benevens de niet onbeduidende nalatenschap zijns vaders mede naar Parijs. Op naam zijner moeder vestigde hij nu aldaar eene eigene handelszaak, en leefde als een gelukkige en innig beminde zoon

aan hare zijde; gelukkig bovenal daarin dat beiden nu wandelden in de wegen des Heeren en de zaligheid zijner liefde dagelijks smaakten. Na eenigen tijd was ook de zaak van Henry's erfdeel geregeld. Tegen behoorlijke wettelijke waarborgen werd de aanzienlijke erfenis aan Leopolds beheer toevertrouwd. Ten gunste en voor rekening van Henry vergrootte Leopold nu zijne fabriek en werd mild door God gezegend, in weinige jaren was hij een der aanzienlijkste fabrikanten der groote wereldstad. Alles wat den ongelukkigen Henry slechts verblijden, zijn lijden verzachten en iets tot zijne genezing aanbrengen kon, werd hem ruimschoots toebedeeld. Maar niets mocht baten; de arme jongen bleef een offer zijner geestverwarring. Hij leefde jaar aan jaar in zijne droomen en zelfs de mededeeling, dat hij nu waarlijk een rijk man geworden was, kon hem niet tot bezinning brengen. Hij geloofde het niet, en bleef hopen op schatten die hij zich door zijn eigen kunst zou verwerven. Al zoo gaat het, zegt de Heer, met dien, die zich schatten verzamelt (of verzamelen wil) en niet rijk is in God. Waarlijk, wat haat het een mensch, zoo hij de geheele wereld gewint, en schade lijdt aan zijne ziel?

Ach hoe dwaas zijn zij, die meenen dat het geluk huns levens van hun verstand en hunne inspanning alleen afhangt. Wel hem, die naar het woord des Heeren *eerst* zoekt het Koninkrijk Gods en zijne gerechtigheid; hem zullen alle overige, noodige dingen worden toegeworpen. Want de zegen des Heeren maakt rijk en — Hij voegt er geene smart bij.

Bij den Uitgever dezes ziet mede het licht :

EEN ELLENDIGE.

EEN VERHAAL VOOR DE JEUGD

DOOR

A. HARDENBERG.

MET EEN PLAATJE.

Prijs 40 Cent.

STRIJD EN ZEGEPRAAL.

EEN VERHAAL UIT DE EGYPTISCHE KERK DER DERDE EEUW.

NAAR HET ENGELSCH

DOOR

MEVROUW FAURE.

Prijs 45 Cent.

WILLIAM CHALMERS BURNS

ZENDELING IN CHINA.

Naar het Engelsch

DOOR

H. E. FAURE.

Prijs 15 Cent, bij 25 Ex. à 12 $\frac{1}{2}$ Cent.
